THE MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER

ORAS

Ūkanota, dieną 56 laipsniai, naktį 38.
Saulė teka 6:16, leidžiasi 4:54.

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter-Library Center
5721 Cottage Grove Ave
Gratis

VOL. XLV. Price 7¢ Ill. Pirmadienis, spalio-October 27 d., 1958 m. Kaina 7¢ 253

QUEMOY SALA BOMBARDUOS KAS 2-RA DIENA

Mažosios Lietuvos budelis Lenkijos teisme

LIETUVIAI PATYRĖ GAULEITERIO ERICHO KOCHO BARBARIŠKUS ŽYGIUS ANKSČIAU UŽ LENKUS, RUSUS

Šiomis dienomis Varšuvoje prasidėjo byla, kuria domisi ne vien lenkai, bet ir lietuviai. Ten teisiamas buvęs Rytprūsių gauleiteris Erich Koch, vėliau buvęs okupuotos Lenkijos, Gudijos, Ukrainos gubernatorium.

Po karo jis pateko anglų nelaisvėn, paskui anglai jį išdavė lenkams, kurie laikė jį kalėjime, bet neteisė, nes turėjęs nepagydomus "ulcerius". Lenkai, atrodo bus tiek aptvarkę, kad dabar jau galėjo budelį pristatyti į teismą. Tai bus bene viena iš paskutiniųjų didžiųjų karo nusikaltėlių bylų.

Anglai spėja, kad su Kochu bus pasielgta šitaip: jis Varšuvoje būsiąs nuteistas mirties bausme, kuri būsianti pakeista kalėjimu iki gyvos galvos ir perduotas Sovietų Sąjungai, kurios teismas jį teis už nusikaltimus, padarytus Sovietų teritorijoje (daugiausia Ukrainoje). Prie jo "nuopelnų", priskiriama šimtų tūkstančių žmonių žudynės, krašto plėšimas ir t. t.

Kocho kova prieš lietuvius

Lietuvių atmintyje Kocho vardas siekia dar gerokai prieškarinių laikų. Jo vadovaujama įstaiga planavo ir finansavo nacinį judėjimą Klaipėdos krašte, kol to pasėkoje kraštas buvo užimtas vokiečių karinės jėgos ir vėl įjungtas Vokietijos teritorijos ribosna. Po to visas kraštas atiteko gauleiterio Ericho Kocho tiesioginėn valdžion, nuo kurios Klaipėdos krašto lietuviai ir kentėjo, nekalbant jau apie lietuvių maltretavimus jau daug anksčiau pačioje Prūsų Lietuvoje.

Vokiečiams užėmus Klaipėdos kraštą (1939 m. kovo 22 d.), ne Berlyno, bet gauleiterio Kocho įstaigos ir pareigūnai pirmiausia griebėsi lietuvių naikinimo krašte: lietuvių kalbos uždraudimas, lietuviškų vietovardžių ir pavardžių keitimas į grynai vokiškus pakaitalus, lietuvių ūkininkų nuosavybių konfiskavimas, Lietuvos piliečių — miestelėnų turto nusavinimas, lietuvių trėmimas į Vokietijos gilumą, buvusių veikėjų likvidavimas ir t. t. Tai vis gauleiterio Kocho suplanuoti ar jo aprobuoti "žygdarbiai", įvykdyti jo patikėtinių, partijos pareigūnų.

Sakoma, viskam ateina galas. Atrodo, artėja jau ir šitam Mažosios Lietuvos budeliui. (klp.).

Baisus sprogimas Ottavos mieste

Sužeidė 35 žmones, bet laimei nieko neužmušė

OTTAWA. — Šeštadienio rytą Kanados sostinės centre įvyko baisus, paslaptingas sprogimas. Lyg nuo žemės drebėjimo sugriuvo Bank ir Slater gatvėse keli namai ir dar daugiau buvo apardyta. 9 aukštų namas, kuriame yra vyriausybės sveikatos ir mokesčių įstaigos, susvyravo, bet nesugriuvo. Bet reikės jį vistiek nugriauti.

Sprogimas įvyko prieš susirenkant žmonėms į darbą, buvo išvenkta mirtinų aukų. Iš 35 sužeistų nė vienam negresia mirties pavojus. Manoma, kad bus sprogusios išsiveržusios iš vamzdžių dujos.

Suomija uždraudė Y. Leino memuarus

Be reikalo patenkino Kremliaus reikalavimą

HELSINKIS, Suomija. — Sovietų sąjungai prašant, Suomijos vyriausybė uždraudė išspausdinti buvusio penktakolinistų vado Yrjo Leino atsiminimus.

Yrjo Leino buvo vedęs garsiojo suomių komunistų veterano Otto Kuusinen dukterį Hertą. Po karo, kai komunistų sėbrai ("liaudies demokratai") su Mauno Pekkala priešaky sudarė koalicinę Kremliui palankią vyriausybę, Leino gavo vidaus reikalų ministerio vietą. Iš šios vietos Leino turėjo suorganizuoti komunistų perversmą, panašiai, kaip 1948 m. komunistai užvaldė Čekoslovakiją. Leino ėmė atleidinėti policijos pareigūnus ir į jų vietas skirti savo žmones. Suomių socialistai, 1948 m. pareikalavo parlamente pašalinti Leino ir parlamentas šitokiam reikalavimui pritarė.

Leino pateko į Kremliaus nemalonę. Jo memuarai, atrodo, būtų buvę nemalonūs perversmų planuotojams Maskvoj. Bet kodėl Suomijos vyriausybė, vadovaujama žinomo antikomunisto Fagerholmo, socialistų vado, sutiko patenkinti šį Sovietų reikalavimą, sunku suprasti, nežinant visų užkulisių.

Premjeras Fagerholm sudrumstė šį rudenį Suomijos-Sovietų santykius uždraudimu atvažiuoti į Helsinkį Kuusinenui iš Maskvos dalyvauti suomių komunistų partijos 40 metų minėjiman. Manoma, kad prez. Kekkonen, kuris siekia išlaikyti savo pirmtako Paasikivi užvestą koegzistencijos politiką, prikalbino Fagerholmą sutikti su šiuo Kremliaus prašymu.

P. Bang susilaukė valdžios paramos

Danija jį palaikys kovoj su JT gen. sekretorium

KOPENHAGA, Danija. — Danijos vyriausybė staiga pakeitė nusistatymą jos diplomato Povl Bang-Jenseno kovoj su JT gen. sekretorium Dag Hammarskjold.

Povl Bang-Jensen tarnavo JT štabe ir buvo paskirtas Vengrijos reikalu komitete apklausinėti pabėgėlius vengrus šveicarijoj, Vokietijoj ir kitose valstybėse apie vengrų 1956 m. revoliuciją. Jis atsisakė išduoti Hammarskjoldui apklausinėtų pabėgusių vengrų pavardes, nes jie sutiko jam duoti parodymus tik ta sąlyga, ir Bangas davė garbės žodį.

Už tai Bang buvo pašalintas iš JT tarnybos. Bet Bangas garbės žodį išlaikė. Jis vengrų liudininkų sąrašus sudegino. Jo vyriausybė Kopenhagoj iš pradžių kritikavo Bangą už neklusnumą Hammarskjoldui. Šiomis dienomis Danijos vyriausybė nusistatymą pakeitė. Ji paskyrė $5,000 vesti Bango bylą prieš JT gen. sekretorių.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

"Kardinolo celė", aprūpinta pačiais būtiniausiais dalykais yra viena iš tų, kuriose šiomis dienomis kardinolai užsidaro Romoje konklavės metu renkant naują popiežių.

PASTERNAK SULAUKS NEGARBINGĄ GALĄ, GRASINA SOVIETŲ SPAUDA

BOLŠEVIKAI LAIKO RAŠYTOJĄ KONTRREVOLIUCIONIERIUM

MASKVA. — Sovietų rašytojų laikraštų "Literaturnaja Gazeta" Kremliaus valdžia išliejo prieš Borisą Pasternaką ir Švedijos Nobelio premijos skirtytojus tikrą bolševikišką neapykantą, kokią pavaizduoja laureatas savo premijuotame romane "Daktaras Živagas".

"Gazetos" propagandistai negali pakęsti kitaip galvojančio rašytojo, bet drįsta jį kaltinti už "neapykantą socializmui". Sovietų leidykla atmetusi Daktaro Živago išleidimą 1956 m., nes toji knyga esanti kontrrevoliucinė. Pasternakas pasirinkęs gėdos kelią ir greit prieisiąs negarbingo galo.

Literaturnaja Gazeta puola ir Švedijos Akademiją už "politikavimą" literatūros premijomis ir pasidavimą Amerikos "reakcionierių spaudos provokacijoms". Bet Živago kūrėjui teko daugiausia. Jis atsisakęs žygiuoti su tais, kurie stato komunizmą; jis nuėjęs su tais, kurie bando pastoti kelią komunizmui.

Premija "už ideologinį sabotažą"

Iš 4 puslapių "Literaturnaja Gazeta" pustrečio paskyrė Pasternako niekinimui ir bauginimui. Nobelio premiją jis gavęs už ideologinio sabotažo aktą, už politinį nusistatymą prieš Sovitų valstybę, už jo veidmainystę. Tomis provokacijomis Daktaro Živago knygoj jis sukelsiąs kiekvieno Sovietų piliečio pasipiktinimą. Dėja, tasai pilietis negaus knygos nė pauostyti. Už jį kalba valdžios cenzoriai.

"Pasternakas", rašo minėtas laikraštis, "laisva valia pakibo ant surūdijusios antisovietinės propagandos meškerės. Šitaip pakibus sunku ilgai beišsilaikyti. Meškerė su žuvim (t. y. Nobelio premija, $41,200 vertės) greit ims dvokti".

Liūdnas galas "Judui"...

"Ateina negarbinga pabaiga prisikėlusiam Judui, Dr. Živagui, ir jo autoriui, kurio vienintelis atpildas bus žmonių paniekа".

Už rankraščio iššmugeliavimą buržuazinei leidyklai (Fatrinelli, Italijoj) ir kitus "priešvalstybinius" nusikaltimus, atrodo, laikraštis norėtų Pasternaką sušaudyti ne vieną, bet dešimtį kartų.

Nėra tikra, kad autorių išleistų

Penktadienį Monitor radijas tvirtino, kaip jau buvo minėta "Naujienose", kad valdžia leis rašytojui atvažiuoti į Švediją atsiimti premiją.

Bet matant, kad "Literaturnaja Gazeta" jį kaltina komunistų mirtinomis nuodėmėmis, nėra tikra, kad Kremlius galėtų parodyti tokį "liberališką" nusistatymą, kaip leidimą atsiimti "premiją už ideologinį sabotažą".

Bet "sabotažninkui" leido ligi šiol ramiai gyventi Peredelkino kaimely, kur jis gyvena, knisdamas žemę maitintoją, kaip kad bandė daryti ir jo Daktaras Živagas, pabėgęs nuo revoliucijos už Uralo kalnų.

Išvažiuodamas į užsienį, jis turi ką palikti įkaitais NKVD-istų rankose: žmoną ir tris sūnus — pianistą, inžinierių ir fizikos studentą.

MALONUS VAKARAS SU "RAUDONUOJU VYNU"

Patys stipriausi magnetai, kurie šeštadienio vakarą sutraukė į Marijos aukštesniosios mokyklos salę sausakimšai publikos, buvo be abejonės garsieji mūsų teatro scenos meisteriai Jeronimas Kačinskas ir Antanas Škėma. Bet žiūrovus maloniai nustebino ir jiems beveik nežinomas latvių dramaturgas Karklinš jo suvaidintąja komedija "Raudonasis Vynas".

Susidarė visa virtinė keblių situacijų, galinčių išvirsti į tragediją. Bet štai Karklinš pakiša jaunos žmonos senam vyrui Kavendisui vieną sąmojingą repliką po kitos ir iš publikos pasigirsta vėl juoko salvė iš pat vidurių gilumos. Ir taip per visus 3 veiksmus.

Žmonės skirstydamiesi namo vis dar juokėsi ir šypsojosi, negalėdami atsigėrėti tokia kultūrine pramoga ir jausdami didelį dėkingumą ne tik aktoriams ir autoriui, bet ir režisoriams A. Gustaitienei, I. Tvirbutui ir visai bostoniečių teatralų grupei (Dramos Sambūriui) už šį malonų vakarą su "Raudonuoju Vynu".

Amerikos mokyklos trukdo pažangai, kartojo Rickover

Garsusis mokslininkas nepatenkintas programa

NEW YORKAS. — Admirolas Hyman Rickover, kurio dėka Amerika pirmauja prieš Sovietų Sąjungą atominiais povandeniniais laivais, pasakė, kad dabartinė Amerikos mokyklų ir švietimo kryptis kelia pavojų mokslo pažangai ir Amerikos galingai pozicijai pasaulio politikoj.

Jis kalbėjo Kolumbijos universitete, kur jam buvo įteiktas Michael Pupin medalis už nuopelnus fizikos mokslui. "Nautilus", "Skate", "Seawolf" ir kitų atominių povandeninių laivų projektuotojas apgailestavo, kad Amerikos švietimo vadovams nepaprastai gerai sekasi nukreipti Vakarų sukurtą švietimą į akligatvį, kur išmoko jaunimą tik prisitaikinti prie gyvenimo, bet mokslo programų sąskaita.

Adm. Rickover kalbino 450 klausytojų, universiteto švietėjų, atsisakyti amatų ir kitokių "mokslų" laisvalaikiui užmušti, nes tai esą stabdžiai technologijos pažangai. Mokinys visų pirma turįs gauti gerą mokslinį išauklėjimą, ir tik tada galima jį mokyti amatų, verslų.

Alžerijos sukilėlių vadas nenori tartis

Atmetė De Gaulle sąlygas

KAIRAS. — Alžerijos sukilėlių vyriausybės užsieny premjeras Ferhat Abbas atsisakė derėtis su Prancūzijos vyriausybe dėl taikos De Gaulle padiktuotomis sąlygomis.

Premjeras De Gaulle pareikalavo kapituliuoti, padėti ginklus ir atsiųsti delegaciją į Paryžių deryboms dėl tolesnio sugyvenimo.

Ferhat Abbas sutinka derėtis dėl tikro Alžerijos problemos sprendimo, tai yra, nepriklausomybės. Jis vietoj Paryžiaus pasiūlė susitikti su Prancūzijos vyriausybės atstovais kurioj nors neutralioj valstybėj.

Svarsto Pasternako premiją

MASKVA. — Kultūros ministeris Michailovas paaiškino korespondentams, jog klausimą, ar priimti jų rašytojui Boris Pasternakui paskirtą Nobelio literatūros premija (apie $41,000) spręs Sovietų rašytojų draugija, kitaip sakant, Kremliaus valdžia.

KINIJOS KOMUNISTAI SEKMADIENĮ ILSĖJOS, PIRMADIENĮ BOMBARDUOS

DAVĖ PATARIMĄ NACIONALISTAMS SAUGOTIS NELYGIOM MĖNESIO DIENOM, KAI SALOS BUS PO PATRANKŲ UGNIM

TAIPEH, Formoza. — Kinijos komunistai, tęsdami nacionalistų salų bombardavimą propagandiniais, psichologiniais išrokavimais, išdirbo kanonados tvarką ir patarė nacionalistams tai įsidėti į galvą.

Kinijos nacionalistai Formozoj sako, kad tai dar vienas ženklas, rodąs komunistų pastangas sukiršinti Jungtines Amerikos Valstybes su Čiang Kai-šeko vyriausybe.

Komunistai per Peipingo radiją pranešė, kad nacionalistams geriausiai gabenti tiekimus į Quemoy salą lygiomis, neporinėmis mėnesio dienomis. O porinėmis dienomis darbuosis jų artilerija. Maždaug taip ir buvo. Pereitą šeštadienį, neporinė diena (spalio 25 d.) komunistų pakrančių artilerija darbavosi gana sparčiai. Sekmadienį, spalio 26 dieną, turėjo būti poilsio diena. Bet apie 60 granatų vistiek paleido, kad nacionalistai nebūtų visiškai saugūs bet kurią dieną, kol jie neatsisakys draugystės su Amerika. Pirmadienį, neporinę dieną (spalio 27) nacionalistai laukia žymiai smarkesnės kanonados.

Peipingo karo ministeris gen. Theh-huai paaiškino, kad tokia bombardavimo tvarka nėra kvaila, kaip atrodo. Esamomis aplinkybėmis tai esąs normalus reiškinys.

Mirė kard. Mooney

Buvo Detroito arkivyskupas

ROMA. — Prieš pat naujojo popiežiaus rinkimus staiga nuo širdies smūgio mirė Detroito arkivyskupas kardinolas Mooney, 76 metų.

Popiežių rinkti suvažiavo 52 kardinolai iš 53. Kardinolai Mindzsenty iš Vengrijos ir Stepinac iš Jugoslavijos negalėjo atvažiuoti. Sergąs ir pabėgęs kardinolas iš Kinijos Tien Kensin ir gyvenąs Vokietijoj buvo atgabentas specialiu lėktuvu. Jis negalėjo paeiti, reikėjo neštuvais nugabenti, bet rinkimuose vistiek dalyvauja.

Nuo šeštadienio, kai kardinolų kolegijos dekanas Eugene Tisserant užrakino kardinolus konklaves celėse, du kartus surinko kardinolų balsus. Bet nė vienas iš jų negavo reikalingo balsų skaičiaus, kad būtų išrinktas popiežium. Tam reikia dviejų trečdalių daugumos, plius vieno balso.

Egipto užtvanka pakenks Sudanui

Iškils vėl arabų ginčai

KAIRAS. — Chruščevo pranešimas, kad jis duos $100 mil. pastatyti Egipte Aswan užtvanką prie Nilo (600 mylių į pietus nuo Kairo) pradžiugino ne visus arabus.

Sudanas, į pietus nuo Egipto (Jungtinės Arabų Respublikos) tuo nepatenkintas. Užtvanka privers 50,000 sudaniečių apleisti savo žemės, kurios bus apsemtos vandens. Nilo upės lygis irgi nukris, ir tai duos Sudanui papildomų bėdų. Atrodo, kad šis klausimas atsidurs Jungtinėse Tautose.

Reikia $1,3 bil.

Diplomatiškomis akimis žiūrint, Sovietai savo pranešimu apie paskolą bus laimėję didesnį JAR arabų palankumą. Arabam nuolat primenama, kad JAV žadėjo paskolą duoti, bet paskui pasižadėjimą atšaukė.

Amerikos ekspertai ir toliau abejoja Nasserio finansiniu pajėgumu pastatyti tokią milžinišką užtvanką. Ją reikėtų statyti 15 metų ir jos statyba kainotų $1,3 bil. Taigi, Chruščevo žadama paskola padengtų tik 1/14 dalį statybos išlaidų.

• PAVERGTOJE TĖVYNĖJE •

Lietuvių kalbos klausimai

buvo paliesti Tarptautiniame slavistų kongrese Maskvoje.

Iš Lietuvos į jį buvo nuvykę kalbininkai ir literatai K. Korsakas, J. Krupas, K. Ulvydas, K. Doveika, J. Lankutis, A. Jonynas, J. Palionis, Z. Zinkevičius, J. Kazlauskas ir kt.

Tame kongrese nemažas dėmesys buvo skiriamas baltų ir slavų kalbų santykių klausimams.

JAV kareiviai apleido Libaną

6 dienas anksčiau termino

BEIRUTAS, Libanas. — Paskutiniai Amerikos kareiviai šeštadienį apleido Libaną, kur jie buvo teisėtos vyriausybės (prezidento Chamouno) iššaukti liepos mėnesį, kad užkirstų kelią Nasserio perversmininkams sukelti revoliuciją. Jie panašų sukilimą įvykdė Irake, kur karalius Feisal, jo dėdė Abdullah, premjeras Nuri as Said ir daugis ketų buvo nužudyti.

Amerikiečiai buvo susitarį su naująja vyriausybe (prezidento Shehab) išsikraustyti iki spalio 31 dienos, bet tai padarė 6 dienas anksčiau.

Nikita nesitenkina tik vienu stikliuku

Chruščevas nerodo pavyzdžio

WASHINGTONAS, D. C. — Nikita Chruščev elgiasi kaip ir daugis kitų pamokslininkų, "nežiūrėk, ką darau, klausyk, ką sakau".

Jis išbarė rusus už girtavimą ir užtikrino, kad ateity pilietis gaus restorane ne daugiau, kaip vieną stikliuką vodkos. Eric Johnston, JAV filmų eksportininkų sąjungos pirmininkas, neseniai grįžęs iš Maskvos, pasakojo korespondentams, kad jis svečiavosi pas Chruščevą Kremliuj ir kad jiedu išgėrė kiek daugiau nei po vieną stikliuką. Kiek jiedu išgėrė, Johnston tiksliai nepasakė.

— **Neil McElroy**, JAV gynybos sekretorius, svarstė apsaugos uždavinius su Pakistano "vicediktatorium", generolu Kahn.

ŽINIOS IŠ ARGENTINOS

DĖDĖS SAMO ŠALYJE

Mirta Klevienė "Argentinos Lietuvių Balse" rašo:

"Buenos Aires miesto dalyje Villa Pueyrredon savo namuose gyvena Boleslovas ir Antanina Vaicekevičiūtė Kučinskai. Jų duktė Ilda, baigusi 6 skyrių mokyklą, kalbėjo tik ispaniškai.

Bet štai 1957 metais Ilda Kučinskaitė nuvyksta pasisvečiuoti pas savo gimines į JAV. Virš pusės metų praleidžia Hartford, Conn. Susipažįsta su to miesto lietuvių kolonija ir Amerikoje gimusiu lietuvių jaunimu. Ji angliškai nesusikalba, o ispaniškai giminės nemoka. Ilda susižavi savo pažintimis Dėdės Samo šaly ir dabar, grįžusi Argentinon, drąsiai gali duoti lietuvių kalbos pamokas. Dabar ji su pasididžiavimu kalba gražiai lietuviškai.

Patarimas tėvams: Jeigu norite, kad Argentinoje gimusieji Jūsų vaikai kalbėtų lietuviškai, siųskite juos į Jungtines Amerikos Valstybes".

DAILININKAS JONAS RIMŠA

atvykęs iš San Carlos de Bariloche, apsistojo savo brolio Vlado Rimšos namuose, Anchorena 1705, Olivos — La Lucilla. Dailininkas Rimša turi didelį savo kūrinių pasirinkimą. Vienus išperka meno kolekcionieriai, kitus ruošia būsimai savo darbų parodai.

DONATAS JAKAVIČIUS ARGENTINOJE

Venezuelos Sinfonijos smuikininkas Donatas Jakavičius atskrido Argentinon. Svečiuojasi pas savo brolį, Aldeano akordeonistą, Liūdą Jakavičių, pastarojo namuose Villa Calzada (Falucho, tarpe Sarmiento ir Libertad). Donatas neseniai buvo Meksikoje, kur jo duktė, Haydee, filmuoja su pasaulinio garso Meksikos artistu Cantinfli.

Kaip žinoma, Donato sūnus Petras (Peter Blond), lankęsis Argentinoje, dirba televizijoje su Josė Mujica.

Donatas ir Liūdas yra žinomo Lietuvos visuomenininko, scenos ir spaudos darbuotojo, velionies Liūdo Jakavičiaus sūnūs. Trečiasis jų brolis, taipgi muzikos menininkas (saksafonistas Artūras) gyvena Chicagoje. Sesuo likusi Lietuvoje, rašo "Arg Liet. Balsas".

GEN. T. DAUKANTUI 74 M.

Rugsėjo 7 d. Avellanedos Lietuvių Salėje buvo surengtas pagerbimas generolui T. Daukantui, buvusiam Lietuvos atstovui Argentinoje. Pagerbime dalyvavo apie 100 visuomenininkų, studentų, menininkų. Kalbas pasakė kap. Diminskas, inž. Babronis, kun. prof. Duoba, red. Vedegys, red. Norkus, Sąjungos veikėjas Nakutis, Režisorius Valentinas ir jo duktė Danguolė, ALOST. pirm. Čikštas, agr. Mikelionis, Dr. Kairelis, P. Sakalauskas, J. Kanapinskas, K. Misiūnas ir kt.

ANA ROSA MIŠKUNAS

Argentinoje gimusi šiauliečių Petro ir Veronikos Maselskaitės Miškūnų duktė, Buenos Aires universiteto medicinos fakultete pernai baigė odontologiją, gaudama chirurgės-dantistės diplomą. Praktiką atliko Italų ir Zubizarreta ligoninėse. Dantų gydytoja Miškūnaitė yra pirmutinė lietuvaitė gavusi diplomą Buenos Aires universitete.

PROF. P. KRAPOVICKAS

po ispanų proistorės studijų Madrido universitete, grįžo į Buenos Aires, apsistodamas savo tėvų, Prano ir Elenos Juodelytės Krapovickų namuose. Prof. Krapovickas aplankė ir Italiją. Dabar vėl įsijungė į darbą Argentinos Etnografijos Muziejuje.

F & M RADIO
& TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CAlumet 5-7833

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

Brazilijos "draugai" nusivylę J. Paleckiu

Iš J. Plieniaus pasikalbėjimo

J. Plienius iš Sao Paulo rugsėjo 9 d. laiške "Argentinos Lietuvių Balsui" be kt. atpasakoja savo pasikalbėjimą su Justu Paleckiu šiam užsukus į Sao Paulo, Brazilijoje.

"Paklausiau, kada galima būtų jau suorganizuoti ekskursiją į Lietuvą. Atsakė:

— "... labai greitai jūs visi tenai nuvažiuosite"...

Pasiūliau jam pagal SSSR konstituciją atsiskirti nuo Rusijos. Atsakė:

— "Jūs norite kad ir vėl Lietuva pakliūtų į buržujų rankas!"

Tuomet aš jam pasiūliau tokį kompromisą:

— „Atsiskirkit ir pasilikit su valdžia. Pats būsite prezidentas, o kiti tavo draugai irgi pasilieka savo vietose. Bet paliksite kraštą laisvą nuo ruskių!"

Paleckis nieko į tai neatsakė. Siūlė man grįžti į Lietuvą. Pasakiau, kad palauksiu kol ruskis išeis. Atsakė:

— "Dabar jau yra visiems suteikta amnestija ir nėra ko bijoti".

Aš atsakiau:

— "Man jokių amenstijų nereikia; niekuo nesu prasikaltęs".

— „Tai tuo geriau" — sako Paleckis — "jau apie 120,000 lietuvių yra sugrįžę ir gražiai gyvena".

— „Meluoji, brolyti" — sakau aš, — "nes iš viso tiek ir pabėgėlių nebuvo".

— "Matai", — sako Paleckis, — "daug grįžo iš Rytprūsių"...

— "Na, žinoma", — patvirtinau, — "kai rusų kariuomenė juos apsupo, o kurgi daugiau jie galėjo grįžti?"

Fo to Paleckis vėl nutilo... O jo raudonieji draugai mane nustūmė į šalį ir tuo pasikalbėjimas pasibaigė.

Paleckis savo kalboje viešai pareiškė (pazodžiui):

— "Daugelis draugų teiravosi pas mane dėliai grįžimo į Lietuvą. Aš jums galiu štai ką patarti: kol kas bent 3—4 metus dar nevažiuokit, nes jūs tik įsivaizduokit kas atsitiktų, jeigu dabar koks 10.000 iš jūsų grįžtų? Mes neturime butų. Ypač nepatariu grįžti tiems, kurie jau senesni ir dirbti negali. Pirmiausia jūs parašykit giminėms ar pažįstamiems ir paklauskit ar jie jus užlaikys. Visi įvažiavimo prašymai svarstomi Maskvoje ir tai labai užtrunka. Jūs čia gyvenate **Laisvoj šalyj**, gerai apsirengę ir gražiai atrodote... Kol kas **pasilikite čia!**"

Į aerodromą Paleckio išlydėti atvyko tiktai vienas Simas Bakšys. Paleckis labai jaudinosi, bet kiti draugai nepasirodė. **Jiems nepatiko** draugo Paleckio kalba. Šiuo metu Paleckio pareiškimas labai komentuojamas. Jiems neįdomu įsileisti simpatikantų, kurie ir čia komunistinį darbą dirba, (nors dauguma jų yra analfabetai ir net nežino kas tas komunizmas). Paleckiui ir kitiems norisi tik tuos žmones susigrąžinti, kurie juos jau pažįsta!..

J. Plienius.

Sao Paulo, 9. 9. 58.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Policijos fotografas padarė nuotrauką, parodančią, kur nuveda narkotikai savo aukas: čia matomas Herbito Rodriguez, 19 metų, lavonas, rastas Bronx, New York, geležinkelio patiltėje. Mirties priežastis — perdidelė narkotikų dozė.

Bridgeport

Balfo 3-čio skyr. Bridgeporte, piniginės rinkliavos pravestos 1958 metų rugsėjo mėn. 28 dieną apyskaita. Gauta aukų prie bažnyčios $374,78. Gauta aukų lapais $189. Viso aukų surinkta $563.78.

Aukojo po $100 Dr. George Serner, 756 W. 35th str.

Po $50 Juozas ir Uršulė Žukauskai.

Po $10: Leonas ir Aleksandra Gyliai ir vardan velionio K. Liutkaus aukojo p. Nora Gugienė.

Po $5: A. G. S., Bagdonas Petras, Banys E., Civinskas, Galbuoga Stasys, Genčius Jurgis, Graužinytė Marytė, Graužiniai Juozas ir Zofija, Graužiniai Vytautas ir Rūta, Grigaitis Jonas, Gugienė Nora, Jurjonas Dominikas. Kasiliauskas E. Margiewich A. ir S., Miesevičiai Kazys ir Genovaitė, Radžiai S. ir T., Šeduikis Mykolas, Stakėnas Antanas, Stankus A., Vaičeliūnas Ignas, Venckus A. W., Vilimas Antanas ir Vilkas Kazys.

Po $3: Gaižutis Jonas, Chodeckas, Juodkų šeima, Marcinkai, Petrauskas Vytas, Šnarienė ir MR X.

Po $2: Antanas ir Stasė, Antanaitė, Arbatajtis Br., Baleišis Antanas, Beleckas Pranas, Bernawich Bruno, Budrevičius Jonas, Deksnys Ignas, Edelienė M., Eurevich Pet., Galvydžiai V. ir O. Gasiūnas Juozas, Genčius K., Gendrelis Jonas, Grigas Eve ir Antanas, Grigonis A. Jakaitis Paulius, Jurjonas St. ir Al., Kaunas Jonas, Kavaliauskas Alf., Kuodys Rožė, Kieza Joseph, Literskienė Ona, Mackevičius Antanas, Mažeika Ben. ir Anna, Mitchell P., Neverauskas Juozas, Petkūnas J., Petrauskas Stasys, Pėžienė Ona, Pocius K. ir M., Pulokas Uršulė, Radis F., Rimkus Jonas, Rumšas Petras, Saudargas Vincas, Šalnis K. ir A., Shurna Jahn, Tijūnas Jonas, Turčinskas Juozas, Tričys Jonas, Urba Mary, Vasiukevičius Juozas, Verbiska Paulina, Vyšniauskas Marcelė, Žebrauskas J. ir Mr. X.

Kiti po dolerį ir mažiau. Visiems maloniems aukotojams Balfo 3-čio skyriaus valdyba širdingai dėkoja.

Nuoširdžią padėką reiškia šv. Jurgio parapijos kleb. kun. A. C. Martinkui, už leidimą tokią rinkliavą pravesti ir bendradarbiavimą rinkliavą pravedant.

Taip pat didelė padėka priklauso mūsų maloniems bendradarbiams — —aukų rinkėjams: Norai Gugienei ir Bernadetai Zeikienei, Avižiui Vincui, Bagdonui Petrui, Baniui Adomui, Galbuogai Stasiui, Galvydžiui Vytautui, Graužiniui Juozui, Gintneriui A., Radžiui F. ir Petrauskui Ignui. Ypatingai p. Norai Gugienei, kuri viena pati aukų lapais surinko $168.

Balfo 3 sk. Bridgeporte valdyba

Ieškomi asmenys

Andrulienė-(Pukiutė?), Elzbieta, gyvena St. Louis.

Bajoras (Byer), A., gyvenęs Bronx, N. Y., Trafalgar Place.

Bružas, Juozas, Igno sūnus.

Bukauskaitė, Birutė, Vaclovo duktė, iš Garliavos, Kauno ap., gyveno Kaune.

Dickinienė-Rimaitė, Emilija ir Vladas Rimas, gyvenę Baltimore.

Gavelienė-Dereškevičiutė, Agota, vyras Gavelis, Mykolas.

Giedraitis, Ipolitas, s. Felikso

Jasaitytė-Kilčevskis, Juzė, Vinco duktė, iš Pašušvio val., vaikai Boleslovas ir Stefanija.

Karlonas, Antanas, Krisiaus sūnus.

Kovaliauskas, Jonas, Vlado ir Jadvykos sūnus, iš Birzulių km., Šėtos val.

Lasys, Jašas, (gal Jonas), Stasio ir Liubos sūnus, iš Kauno.

Lazdauskaitė, Saliomėja, Juozo duktė, gim. Kalnėnų km., Jurbarko val.

Linkevičius, Leonas, Antano sūnus, gim. Panevėžy.

Mažeikis, Antanas, iš Pagramančio parap., Tauragės aps.

Mikliuševičienė-Dirmantaitė, Antanina, ir brolis Dirmantas, Stasys, Pranciškaus vaikai.

Morkūnas, Jonas, Jono sūnus, ir jo sūnus Viktoras.

Pajaujis, Jonas, Petras, Vincas ir Ona.

Paškauskas, Antanas.

Pikunas, Bolesius, Karolio sūnus, gyvenęs Parčėnų km., Miroslavo val., Alytaus aps., vėliau gyvenęs Italijoje.

Šarakauskas (Charakowski), Frank, gyvenęs Čikagoje.

Selvies, Antanas, arba jo vaikai, gyvenę Čikagoje.

Seniunas, Antanas, Jonas ir Juozas, Kazio sūnūs, iš Kuro km., Šakių aps.

Šiurila, Jonas ir Juozas, iš Krakių km., Mažeikių aps.

Sribike, Jonas ir Povilas, Modesto sūnūs, kilę iš Ilgalaukių km., Vabalninko val.

Strazdauskaitė, Bronė, iš Mažeikių.

Tamošaitis, Antanas, Antano sūnus, iš Birbilų km., Veliuonos val., Kauno aps.

Venckaitis, Jonas ir Kazimieras, Jurgio ir Marijos sūnūs.

Vileikis, Jonas, Petro sūnus, gim. 1922 m.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

Vinco Krėvės kelione į Maskvą vaizduojama "Pagundoje" Šį įdomų aprašymą ir V. Mykolaičio, V. Maciūno, A. Senno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrybą, rasite knygoje – Vincas Krėvė Mickevičius. Jo kaina $1.00.

Užsakymus adresuokite:
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Graikijos karalienė Frederika atplaukusi laivu Ile de France į New Yorką, su dviem iš šešių savo vaikų, kalbasi su reporteriais.

Brooklyn, N. Y.

Pasveiko gydytojas F. M. Bintakys. Nauja dantų gydytoja

Vasaros pradžioje dr. F. M. Bintakį ištiko skaudus širdies smūgis. Teko apie šešetą savaičių išbūti ligoninėje ir dar kurį laiką būti namuose slaugomu. Dabar dr. F. M. Bintakio sveikata susinormavo ir nuo lapkričio 1 d. jis vėl pradeda verstis gydymo praktika.

Dr. F. M. Bintakys medicinos mokslus baigė Lietuvoje, Vytauto D. universitete. Kurį laiką jis dėstė gamtą lietuvių gimnazijoje Klaipėdoje. Kartu su kitais naujakuriais atvykęs į JAV, kaip ir visi iš kitur atvykusieji gydytojai, jis turėjo ligoninėje atlikti nustatytą stažą ir laikyti egzaminus, kad galėtų įsigyti teisę Amerikoje verstis gydytojo praktika.

Dr. F. M. atliekamu laiku nuo gydytojo darbo dalyvauja vietos lietuvių visuomenės gyvenime. Jis yra Klaipėdos krašto lietuvių organizacijų narys.

Dr. F. M. Bintakio žmona yra baigusi dantų gydymo mokslus taip pat Vytauto D. universitete, bet čia, JAV, dantų gydytojams, kitur mokslus baigusiems, neleidžiama verstis dantų gydymo praktika. Jie turi pakartotinai čia pradėti dantų gydymo studijas. Dantų gydytoja Bintakienė energingai naujai pradėjo dantų gydymo studijas. Tą darbą sutrumpintu laiku sėkmingai atliko ir dabar atidarė dantų gydymo kabinetą (16 Linden St., Brooklyn 11, N. Y.), ten pat, kur turi ir dr. F. M. Bintakys savo gydymo kabinetą.

New Yorke valstijoje gydytojams jų pačių draugijos draudžiama laikraščiuose skelbtis, todėl New Yorke-Brooklyne gyvenantiems lietuviams yra sunkiai susirasti lietuvių gydytojai, nes nežino, kur yra jų gydymo kabinetai. O New Yorke-Brooklyne yra keliolika lietuvių medicinos gydytojų ir keli lietuviai dantų gydytojai. **J. Vlks.**

ANNA WANAGA
(Pagal tėvus Laurenkus)

Gyveno 4241 S. Maplewood Ave.

Mirė 1958 m. spalio 25 d., 5:10 val. ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 48 metus.

Paliko nuliūdę: mylimas vyras Michael ir du broliai: Frank Laurenkus, Gust Laurenkus ir jo šeima; anūkė Carolann ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.

Antradienį, spalio 28 dieną 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios į St. Agnes parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Anna Wanaga giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Vyras, broliai, anūkė ir kiti giminės.**

Laidotuvių Direktorius John F. Eudeikis, Telef. LAfayette 3-0440.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS
Telegrama į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS).
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

Gaminame skanius lietuviškus pietus ir užkandžius laidotuvėms, vardadieniams, sukaktims ir kitoms progoms prieinamomis kainomis.
ERDVI PATALPA.
SOPHIE SKREBIS
8258 So. Kean Ave. TErminal 9-9595

JOIN
SKYWATCH
CALL
CIVIL DEFENSE

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos sekmadieniais 9:15 ryto iš WOPA, 1490 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLympic 2-5245 — TOwnhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

IŠ DIDŽIOJO NEW YORKO

Rašo ALGIRDAS GOŠTAUTAS

(GALAS)

Atidengtas nelegalus fabrikėlis, kurio bosas "madamė"

Skaitau dienraštį "Long Island Daily Press" — vėl mane juokas paėmė. Tai koks nelegalus fabrikėlis policijos atidengtas. Kaip danguje, taip ir ant žemės, — teisingai pasakyta. Dienraštis rašo: policija išardė nepadorų namą pačiame miesto centre — Manhattane, 135 E. 61, tarp Park ir Lexington Ave. Konfiskuotos 4 adresų knygos, viena su 20 moterų pavardžių, kitos trys su "kostiumeriu" pavardėmis, kurie daugumoje yra prekybininkai ir profesionalai. Kaip gi ne, jei į tuos namus "vizitas" kainavo šimtas dolerių. Nepadorių namų "Madamė" Beatriče Garfield — 27 m. Ir kitos maždaug to paties amžiaus. Įdomiausia — viena iš suimtųjų moterų — Mc Manus, 25 m., mokytoja aukštesnėje mokykloje Brooklyne. Tas nelegalus fabrikėlis buvo įrengtas dviejuose apartamentuose, už vieną buvo mokama mėnesinė nuoma — $215, už kitą — 195. Už kiekvieno apartamento telefoną į mėnesį būdavo sumokama virš $60 sąskaita.

Pūslė po padu, reikia tarti sudie...

Kitą dieną aš vėl vaikščiojau po New Yorką. Bet tai jau buvo paskutinė mano kelionių diena. Nuo vaikščiojimo po kojos padu atsirado didelė pūslė. O dar daug kur norėjau apsilankyti. Norėjau aplankyti Naujienų korespondentą Vl. Barčiauską ir pabarti jį, kodėl taip mažai į Naujienas parašo iš didžiojo New Yorko lietuvių gyvenimo. Čia išeina du lietuviški savaitraščiai: Vienybė ir Darbininkas. Būtų gerai ir į juos užsukti. Bet Darbininkui vis lengviau verstis: vienuoliai moka iš savo rėmėjų piniginių dolerį išprašyti. Tačiau didelės energijos ir pasišventimo ir pasiaukojimo reikia turėti Vienybės leidėjui, kuris pats vienas įstengė laikraštį modernizuoti ir padaryti jį labiausiai iliustruotu lietuvišku laikraščiu pasaulyje.

Būtų buvę daug kur nueiti, daug ką aplankyti, bet jau užtektinai išvargau ir nutariau New Yorką palikti, visus numatytus vizitus atidėti kitam kartui. Gal dar bus proga vėl po daug metų čia apsilankyti. Sutemus nakčiai ir New Yorko milijonams žiburių mirgant, palikau didžiausią pasaulio miestą, tardamas pats sau: kas iš lietuvių New Yorke gyvena, tas gali gyventi ir ant mėnulio ar kitos kurios nors planetos...

Dr. J. Kelertas apleidžia Detroitą

Chirurgas Dr. Julius Kelertas šiomis dienomis iš Detroito persikelia į Torontą, Kanadoje. Medicinos mokslus jis baigė Wuerzburge, Vokietijoje, garsiame Julius Makimiliaus universitete, kuris pasauliui yra davęs daug žymių žmonių — mokslininkų, k. a. Roentgeną, išradusį roentgeno spindulius, garsųjį chemiką Emil Fisher ir kt. Dr. Julius Kelertas, baigęs ten studijas, atvyko į Torontą ir, atlikęs reikalaujamą interno stažą ligoninėje, tolimesniam žinių pagilinimui persikėlė į USA. Du metus dirbo kaip chirurgijos rezidentas Toledo (Ohio) ligoninėje. Vėliau, išlaikęs Michigano valstybės reikalaujamus medicinos egzaminus, buvo priimtas į Henry Fordo ligoninę, Detroite. Ši ligoninė yra moderniškai įrengta ir yra garsi ne tik USA, bet ir visame pasauly. Čia jis 3 metus gilinosi chirurgijos srityje ir buvo aukštai vertinamas kaip gabus chirurgas. Paskutiniaisiais metais jis dirbo kaip vyriausias ligoninės rezidentas chirurgijoj. Nors ir būdamas labai užsiėmęs darbu ligoninėje, jis rasdavo laiko dalyvauti vietinėje lietuvių bendruomenėje ir buvo visų mėgiamas dėl savo ramaus, taikaus ir taktiško būdo. Dr. Julius Kelertas atidaro savo kabinetą Toronte, 2259 Bloor St., West, telefonas ROger 7-0962. Kiek yra žinoma, jis bus vienintelis lietuvis chirurgas šiame mieste. Detroite pasilikę jo draugai linki jam daug sėkmės. **P. I.**

Los Angeles, Cal.

"Paminėjo" Vincą Kudirką

Vinco Kudirkos šimtmečio gimimo minėjimas, suorganizuotas Bendruomenės skyriaus turėjo kai kurių keistenybių, dėl kurių tenka apgailestauti.

Scenoje buvo iškabintas garsusis Kudirkos posakis: kelkite, kelkite... Bet tikriau Kudirka paskelbė tai kartojant tris kart: kelkite, kelkite, kelkite! Kur dėjo scenos dekoratoriai posakio trečią raginimą, tai sulaužė Kudirkos autentišką posakį, ir padarė jį trečdaliu nekovingesnį, kaip kad Kudirka buvo paskelbęs.

Kalbėjęs J. Bertulis pareiškė (žodis žodin): Vincas Kudirka nieko nedavė pasauliui. Drąsus ir nepagrįstas posakis! Jeigu p. Bertulis pasakė tai tik kontrastui pagaminti, toliau pridurdamas, kad: bet daug davė Lietuvai, ir tada tas pareiškimas yra didelė netiesa ir didelis Lietuvos himno autoriaus sunieki-nimas.

Kas kad Kudirka nesukūrė pasaulio visuomenei įsidėmėtinų kūrinių, savo herojizmu Kudirka prikėlė iš letargo tris milijonus lietuvių, kurie kūrė ir įnešė savo dalį pasaulio kultūron, vienaip ar kitaip tą kultūrą suprantant. Kudirka yra vienas iš tų nedaugelio genijų, kurie pasaulio kultūrai davė daug netiesiogiai, beveik anonimiai. Kaip atsitiktinis pavyzdys: atgimusi tauta pradėjo domėtis sava kultūra, gimė lietuviškų kryžių atgimimas. Tas tautodailės stebuklas iškilo prieš pasaulį, ir ar nėra tai netiesioginis tautos būdintojų nuopelnas pasaulio kultūrai?

Buvo dargi pareikšta, kad ir Lietuvos himno melodija nei šiokia nei tokia. Sudurstyta imitacija iš kelių melodijų, ir visų nelietuviškų! Koks tikslas minėti tai Himno autoriaus minėjime? Ir kurios tautos himnas yra originalus ir genijalus melodijos požiūriu? Visi jie vienaip ar kitaip įtakoje vienas kitą. Niekinti Himno melodiją Kudirkos minėjime yra barbariškas elgesys. **Buvęs**

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Mieli Niagaros Pusiasalio Lietuviai!

Nuo mūsų atsiradimo šioje vietovėje praeitin nuslinko dešimt metų. Apleisdami Europos krantus sakėm, kad vykstame neieškot geresnio pragyvenimo, bet perkeliame frontą į tinkamesnes pozicijas, iš kurių tęsime kovą už savo naikinamą tautą ir žadėjom kovoje nepalūžti. Būdami tremtinių stovyklose su dideliu džiaugsmu priėmėm Kanados ir Amerikos senųjų lietuvių emigrantų mums teikiamą pagalbą gėrybėmis ir įsikūrimui šiuose kraštuose. Jie išblokštiems iš savos tėvynės atėjo su pagalba kaip savos tautos broliams ir seserims. Matydami už geležinės uždangos mūsų kryžiuojamą tautą sielojomės negalėdami jai padėti. Radę kad ir mažiausią progą pagalbai, ją išnaudojame. Gražus pavyzdys Lietuvoje likusių giminių šelpimas siuntiniais. Tuo jau įrodoma, kad perkėlę frontą į tinkamesnes pozicijas, tikrai savo pažadą tęsim. Gražus pavyzdys kai savitarpėje, vienam patekus nelaimėn, kiti ateina į pagalbą su šalpa nežiūrint, kad mums ir negiminė. Tokių pavyzdžių Niagaros pusiasalyje buvo jau keletas, kada susirgusiems bei kitoms nelaimėms ištikusiems rinkom aukas ir juos šelpėm. Tuo savo gerą tautinę valią pakankamai įrodėm. Tesėdami savo pažadą, nepalūžti kovoje, tą darbą turėtume tęst iki galo. Nesvarbu kokiam pasaulio kampe lietuvis būtų, mes turime įsipareigoti jį išlaikyti lietuviu. Turėtume pasekti mūsų vyresnių brolių ir sesių, Kanados ir Amerikos lietuvių pavyzdžiu, kurie mus į vargą patekusius šelpė.

Šiuo metu yra vienas lietuviškas punktas, kuriam be didelių sunkumų, galime suteikti realią moralinę paramą, tai **Suvalkų, Punsko ir Seinų lietuviai.** Šių lietuvių šalpai šį pavasarį St. Catharines lietuviai suaukojo 300 svarų drabužių ir avalynės, kurie buvo pasiųsti į Punską. Iš kitų vietovių taip pat keletas tokių siuntinių nusiųsta. Komunistinė Lenkijos vyriausybė šių siuntinių išsigando, kad užsienio lietuviai Suvalkų trikampio lietuviams daro įtaką atsparumui nutautėti ir tokiai bendrai šalpai kelią užkirto. Dabar organizacijos vardu Suvalkų trikampio lietuviai šelpti nebegalima. Beliko išeitis šelpti asmuo asmenį.

VKLS-gos St. Catharines skyriuje iš Punsko ir apylinkių lietuvių yra 130 laiškų prašančių pašalpos. Jų prašymai kuklūs. Prašo dėvėtų drabužių ir avalynės, kai kurie vaistų. Mes kreipiamės į Niagaros pusiasalio lietuvius šiuo prašymu: **Kas galite sudarykite tokį asmeninį siuntinį ir jiems išsiųskite,** vienas ar keli susidėję, tik vieno vardu. Kas nenorėtų pats pakuoti ir nešti į paštą, perduokite į surinkimo punktus: **K. Bogušis, 55 Queenston St., St. Catharines, Ont.; St. Ulbinas, 840 Willmott St., Niagara Falls, Ont., telef. ELgn 4-8440 ir J. Skudutis, 842 David St., Welland, Ont., telef. RE. 4-7929.** VKLS-gos St. Catharines skyrius juos išsiųs, tik bus prašoma asmenų, kurie sutiktų, kad siuntinys siunčiamas jų vardu ir adresu. Pašto išlaidas apmokės skyrius. Siuntinio persiuntimo kaina iki 20 svarų 4 dol. Būt didelė geradarybė, jei kas galėtų pašto išlaidas apmokėti savo lėšomis, nes skyriuje esančios lėšos visų prašančiųjų patenkinti negalės.

Prašančiųjų laiškai su adresais randasi pas Jį Dilį, 11 Erie St., St. Catharines, Ont., telef. MU. 2-9987.

Vadovaujamės lietuvių tautos patrijarko Dr. V. Kudirkos nurodymais:

Tik hidra pavirtus gyvam išlikti pavyksta,
kuriai galvą vieną nukirtus,
jos vieton tuoj kelios išdygsta.

Tikėdamiesi, kad Niagaros pusiasalio lietuviai prisidėsime prie ten esančios lietuviškos salelės išlaikymo lietuviškuoju avangardu, laukiame atsiliepimų. **Skyriaus Valdyba.**

Atsargiai su elektra

Prieš keletą dienų buvo pranešta, kad viena moteris rasta negyva vonioje, kai siekdama elektrinio plaukų džiovintuvo buvo užmušta elektros srovės. Vėl pranešama, kad priemiestyje Elmhurst 16 mėnesių vaikas, užsiropęs ant stalo, įkišo peilį į duonos gruzdintuvą (toasterį) ir srovės buvo vietoje užmuštas.

Lipk ant aukšto

Vyras grįžęs nuo daktaro, pasakoja žmonai, kad daktaras jam patarė vykti į aukštas vietas, kur sausas oras ir daug saulės.

— Visai gerai, — sako žmona vyrui. — Tad užlipk ant aukšto ir išdžiaustyk man baltinius.

Skubantis oras

— Kas yra vėjas? — klausia mokytojas I skyriaus pipiro Antanuko.

— Vėjas yra oras, kuris labai neturi laiko.

Pamokos Apie Biržą (Stock Marketą)

prasidės

antradienį, lapkričio 4 d., 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ JAUNIMO CENTRE
5620 So. Claremont Ave. Room 204

Įsirašiusieji į šias klases galės dalyvauti tiek kartų, kiek pageidaus. Pamokos vyks anglų kalba. Pirmoji pamoka veltui. Vyras su žmona moka už vieną.

Corporate Enterprises, Adult Education.

Paskolos namams pirkti

Nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nuošimtis nuo 4½ iki 6.

TAUPYTOJAMS MOKAME AUKŠTUS DIVIDENDUS.
INDĖLIAI APDRAUSTI IKI $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakaro.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

MIDLAND
Savings and Loan Association
INSURED
Mes mokame Aukštą Dividendą
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

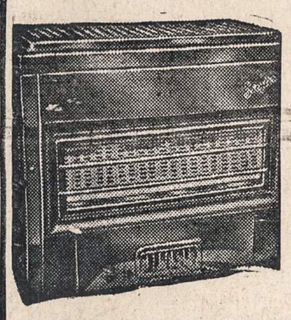

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS DIDELĖS NUOLAIDOS

įvairiausios rūšies pečių. Kas turi gazo leidimą, tam mes geromis sąlygomis parduosime **UNIVERSAL, SIEGLER, MOORE** arba kitos geros gamybos gerą pečių. Pirkite dabar ir apsirūpinkit visai žiemai.

Nuo $86.00 ir aukščiau

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711
Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 4:30 po pietų.

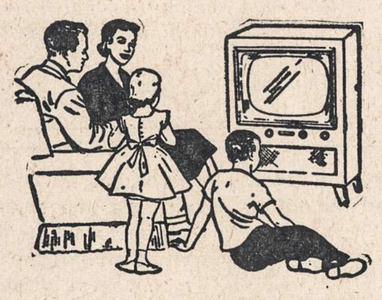

Taupykite savo šeimos saugumui

Mūsų apdraustos taupymo sąskaitos sudaro idealias atsargas šeimai aprūpinti. Tų sąskaitų doleris visada vertas šimto centų, jos nesvyruoja, nepražūva, joms negresia pavojus, iš jų gaunamas didesnis už vidutinį pelnas. GALITE čia atidaryti sąskaitą bet kuria Jums tinkama suma.

Indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corp. iki $10,000 kiekvienam asmeniui.

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St.
Telefonas: HAymarket 1-2028

NOW AT GLASER'S

Everything* is Washable in the NEW MAYTAG ALL FABRIC AUTOMATIC

* If it's safe in water... *it's washable in the new Maytag.* Sheer stockings and delicate sweaters of fragile modern fabrics... dainty baby woolens ..sturdy cottons and heavy materials... now you can wash them *all* automatically, yet with the gentleness of hand washing. Saves on ironing, too!

Only MAYTAG offers you *all* of these features:

- *Two speed* washing action. Push-button control.
- Choice of *3-water temperatures,* with exclusive *cold water* wash or rinse.
- *Automatic water level control* saves water.
- *Gyrafoam action* and *double spin tubs* for cleaner, faster washings.
- Built-in *Suds Saver* optional.
- In White, Pastel-tone Green or Yellow.

COME IN TODAY

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.,
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago $13.00 per year, $7.00 per six months, $4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada $11 per year, $6.00 per six months, $3.50 per three months.

7 cents per copy, 10c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje
metams $13.00
pusei metų 7.00
trims mėnesiams 4.00
vienam mėnesiui 1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoj
metams $11.00
pusei metų 6.00
trim mėnesiams 3.50
vienam mėnesiui 1.25

Užsieniuose
metams $14.00
pusei metų 7.00
vienam mėn. 1.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Susitarimas su Chiang Kai-sheku

Valstybės sekretorius John Foster Dulles buvo nuvykęs į Taiwaną (Formozą) pasikalbėti su Kinų Respublikos prezidentu Chiang Kai-sheku pakraščių salų gynimo klausimu. Sekretorius buvo iš visų pusių spaudžiamas pasakyti tautinės Kinijos prezidentui, kad jisai turi atsiimti savo kareivius iš Quemoy ir Matsu salų, nes Jungtinės Valstybės jų negins, nenorėdamos dėl jų įsivelti į karą su komunistine Kinija.

Sekretorius Dulles šitam spaudimui nepasidavė. Jisai nevertė Chiang Kai-sheko trauktis iš pakraščių salų ir neatsisakė jį remti. Priešingai, jisai prižadėjo ir toliau teikti pagalbą tautinei kinų vyriausybei jos pastangose apginti salas. Bet jisai prikalbino Chiang Kai-sheką viešai pareikšti, kad Quemoy ir Matsu salos nebus panaudotos įsiveržimui į Kinijos sausžemį su tikslu ginkluota jėga nuversti komunistų diktatūrą.

Chiang Kai-shekas, be to, prižadėjo sumažinti savo kareivių skaičių pakraščių salose tąja sąlyga, kad Amerika duos jam geresnių ginklų.

Valstybės sekretorius, iš savo pusės, taip pat padarė pareiškimą, kad Jungtinės Valstybės nesirengia pulti sausžemio Kiniją nei tiesioginiu, nei netiesioginiu būdu; kad Jungtinės Valstybės laikosi grynai defensyvios (apsigynimo) politikos raudonosios Kinijos atžvilgiu ir geidžia, kad Formozos Sąsiauryje pasiliautų karo veiksmai.

Tačiau, sako Dulles, komunistai taikos nenori. Jie siekia ne tik užkariauti Quemoy ir Matsu salas, bet ir pagrobti Taiwaną, kuris jiems niekad nepriklausė.

Vadinasi, JAV valstybės sekretorius stoja už **status quo** (esamąją padėtį), tuo tarpu kai Peipingas siekia jėga šią padėtį sugriauti.

Chiang Kai-shekas irgi nenori, kad pasiliktų taip, kaip yra dabar. Jisai geidžia sugrįžti į Kinijos sausžemį ir padėti kinams išsilaisvinti iš komunistų jungo. Bet jisai davė žodį nesiekti to militariniu keliu.

Chiang Kai-shekas tiki, kad patys Kinijos žmonės sukils prieš Peipingo diktatūrą ir ją nuvers. Sukilimo atveju jisai, žinoma, teiktų visokią pagalbą komunizmo priešams.

Peipingo diktatoriai to daugiausia ir bijo, todėl jie ir stengiasi kaip įmanydami sunaikinti tautinę kinų vyriausybę; todėl jie bombarduoja pakraščių salas, nors tai jiems (ir Maskvai) kainuoja labai daug.

Jei Chiang Kai-shekas, gaudamas ginklų iš Amerikos, sugebės apginti salas, tai Mao Tse-tungo režimas susilauks didelio moralinio smūgio.

Atrodo, kad Formozos susitarimu yra patenkintos abi pusės.

Apžvalga

KARDINOLŲ BALSAVIMAS "NEPOLITIŠKAS"

Atsakydamas į protestantų organizacijos laišką, valstybės departamentas penktadienį pranešė jai, kad Amerikos kardinolai, balsuodami popiežiaus rinkimuose, neperžengs JAV įstatymo, kuris grasina pilietybės teisių atėmimu amerikiečiams, dalyvaujantiems svetimos valstybės politiniuose rinkimuose. Departamentas sako, kad, jo manymu, kardinolų balsavimas renkant popiežių nėra "politiniai rinkimai" JAV įstatymo prasme, nes kardinolai renka Bažnyčios galvą, kuris tik "atsitiktinai", virtęs popiežium, pasidaro ir Vatikano Miesto galva.

Vatikano Miestas yra suvereninė valstybė, įsteigta Mussolinio valdymo metu, pagal Laterano sutartį, ir apima 107 akrų plotą Romos miesto ribose. JAV nėra tos valstybės pripažinusios.

Kardinolai, prieš kurių dalyvavimą popiežiaus rinkimuose protestavo aukščiau paminėta organizacija, yra trys: Edward Mooney iš Detroit, Mich., Francis Spellman iš New Yorko ir James Francis McIntyre iš Los Angeles, Cal.

NOBELIO PREMIJA — "PRIEŠIŠKAS AKTAS"

Maskvos radijas pranešė, kad "Literaturnaja Gazeta" (Literatūros Laikraštis), sovietų Rašytojų Sąjungos organas, labai piktinasi Nobelio premijos paskyrimu Borisui Pasternakui ir vadina šį Švedų Akademijos nutarimą — "priešišku politiniu aktu, nukreiptu prieš sovietų valstybę".

Anot radijo pranešėjo, tas sovietų rašytojų laikraštis žiūri į Nobelio premijos paskyrimą Pasternakui, kaip į veidmainingą "monopolinio kapitalizmo" premiją, kuris kursto "šaltąjį karą prieš Sovietų Rusiją, sovietų santvarką ir prieš pergalingą socializmą".

Sovietų kultūros ministeris Nikolai A. Michailov pasakė užsienio korespondentams Maskvoje, kad Boris Pasternak esąs puikus vertėjas ir poetas, bet menkas prozos rašytojas.

Nors Maskvos fanatikai keikia, bet vis dėlto jie nedrįso užgniaužti žinią, kad novelės "Doktor Živago" autorius gavo Nobelio premiją. Švedų Akademijos telegrama jam buvo pristatyta ir jam buvo leista į ją atsakyti. Pasternakas išreiškė padėką už premijos paskyrimą. Jisai yra labai patenkintas.

Radijas pranešė, kad jam leis vykti į Stockholmą priimti premiją — $41,420, gruodžio 10 d.

Mauras atliko savo, mauras gali sau eiti

Kadaro dienos suskaitytos?

VIENA, Austrija. — Žiniomis iš Budapesto, vengrų komunistų partijos pirmasis sekretorius Kadaras šiuo metu kovojąs ne tik už savo politinę karjerą, bet už pačią savo gyvybę. Kadarui gresia ne tik pašalinimas iš partijos, bet teismas už tariamai ką tik susektą jo bendradarbiavimą su mirti nusmerktuoju buv. premjeru Imre Nagy.

Kampanijai prieš Kadarą vadovauja dabartinis Vengrijos ministerių tarybos pirmininkas Munich ir jo grupė kompartijos centro komitete.

Tebebūdamas vidaus reikalų ministeriu, Munich reikalavo Nagy sušaudyt, bet Kadaras priešinosi, aiškindamas, esą, Imre Nagy reikia laikyti kalėjime arba ištrėmime, kol liaudis ir jo vardą pamirš. Kai Munich laimėjo centro komitete ir partija su vyriausybe sankcionavo Nagy, gen. Maleterio ir Nagy ministerių procesą, Kadaras atsistatydino ir jo vieton buvo paskirtas Munich.

Laimėjęs tą pergalę Munich pasmarkino kampaniją prieš Kadarą, kaltindamas jį eile nusikaltimų, už kuriuos buvo sušaudytas Nagy (Kadaras, Lukač ir Nagy buvo steigėjai Vengrų Darbininkų partijos, kurios vardu po revoliucijos buvo pavadinta komunistų partija. Kadaras — vienintelis šiandien gyvas likęs tos Darbininkų partijos steigėjas. Imre Nagy nubaustas mirti, Lukač dingęs be žinios, Ferenc Donat ir Geiza Losonci mirė kalėjime, o kitomis žiniomis, Munich įsakymu buvo sušaudyti be teismo).

Dabar Munich ryžosi baigti su Kadaru. Munichui kova prieš Kadarą tuo lengvesnė, kadangi jis neturi simpatijų nei partijoje, nei gyventojuose. Partijoje skaitoma, kad Kadaras buvo reikalingas, kol buvo nuslopinta revoliucija. Dabar jo rolė yra suvaidinta.

Vengrijos stebėtojai mano, kad 4-5 mėnesių laike Kadaras gali susilaukti Nagy likimo. Kadaras deda viltis į Nikitą Chruščiovą, kurs jį net savo draugu pavadinęs, tačiau žinovai sako, kad Munich deda visas pastangas ir Maskvoje Kadarą diskredituoti.

Iš Lietuvos pogrindžio į Sibirą ir atgal

III

(Tęsinys)

Išmirė 80%

Tais metais mirimų grynai dėl maisto stokos jau nebuvo, bet anksčiau kiekvieną dieną nuo kankinimų ir bado mirdavo maždaug 20 žmonių. Už stovyklos tęsėsi milžiniškas kapinynas. Draugai, visą laiką buvusieji Džezkazgane, pasakojo, kad iš 1946 metais atvežtų apie 6,000 kalinių čia išmirė apie 80%.

1949 metais buvo atvežę transportą turkmenų, dalyvavusių pasipriešinimo sąjūdyje prieš komunizmą. Jų buvo apie 700 žmonių. Dviejų mėnesių laikotarpyje iš to skaičiaus liko vos kelios dešimtys.

Mirdavo dažniausia nakties metu. Iš ryto laidojimo brigada mirusius išnešdavo į kapines. Nešant per vartus, kareiviai mirusiems suskaldydavo galvas, arba paleisdavo jiems vidurius. Esą, gal jie tik apsimetę mirusiais, o tikrumoje dar gyvi. Mirusiam prie kojos pririšdavo kortelę, kurioje įrašyta bylos numeris ir mirimo data, o kuolelyje, įkaltame prie kapo, įsašydavo specialų numerį. Paprastai laidodavo be karsto, bet stovyklos viršininkas ramindavo kalinius: "Dirbkite vyrai, po mirties aš jus karstuose palaidosiu ir dar nudažysiu, jei planą išpildysite". Jam buvo savaime aišku, kad kalinio likimas — greit mirti. Čia paduodami viršininko žodžiai nėra išgalvoti. Kas buvo Rusijos stovyklose, žino, kokie žvėriški "papročiai" ten buvo.

Jei, kaip minėta, vėliau dėl maisto stokos jau ir nemirdavo, maistas tačiau buvo labai silpnas. Streiko pasėkoje tad ir buvo pažadėta maisto davinį padidinti.

Viršininkai siūlė peilius piautynėms

Čia minėtos stovyklos Kengyras, Džezkazganas, Tirikti, be to stovyklos Džerdi, Balchoš, o anksčiau Sposka prie Karagandos ir Ekibastus — Ugol — priklausė prie vergų stovyklų vieneto 'Steplag" (stepių lagerių). Tuoj po minėto streiko atvykęs į mūsų stovyklą steplago viršininkas pulk. Čečevas (kuris 1940-41 metais dirbęs Lietuvoje, NKVD komisariate) pravedė "masinį aiškinamąjį darbą" kalinių tarpe. Jis kvietė pokalbiui atskirus kalinius, mėgindamas lietuvius supiūdyti su lenkais, ukrainiečius su lenkais ir rusais, mahometonus su krikščionimis ir t. t. Į lietuvį jis kreipėsi taip: "Drauguži (!), koks tau draugas lenkas, juk jis buvo Vilnių iš tavęs atėmęs. Lenkas tau amžinas priešas, o tu draugauji su juo" — ir t. t. Kiekvienai tautybei Čečevas rado ką nors pasakyti ir lyg tik šiaip sau pridurdavo: "Jei jums peilių trūksta, galiu padėti". Ir atidaręs stalčių, parodydavo įvairius peilių modelius.

Tačiau toji akcija nedavė teigiamų čekistams rezultatų. Priešingai, kaliniai iš to padarė išvadą, kad administracija jaučiasi ne visai tvirtai, nes ji anksčiau niekada neįsileisdavo į derybas su kaliniais. Nepaklusnumo atveju maištaujančius sušaudydavo visos stovyklos akivaizdoje ir kaliniams tik mintyse gal ateidavo noras sukilti prieš sauvaliavimus.

Vietoje to, kad imtis kokių nors represijų, čekistai patenkino ukrainiečių reikalavimą švęsti Kalėdas ir 1954 m. sausio 7 d. visi pravoslavai ramiausiai šią šventę atšventė.

Kai kurie streikai nepavykdavo

Po to pamažu pašlijo "darbo drausmė", prasidėjo pavienių kalinių neišėjimas į darbą, kasyklos neišpildė darbo normų.

1954 m. kovo mėn. buvo ruošiamas masinis streikas, bet jis tik dalinai pavyko, nes dalis kalinių pabijojo represijų. Keturias dienas neišėjusius į darbą kalinius apsupo kareiviai ir viso apie 400 vyrų, daugiausia ukrainiečių ir lietuvių, išvežė į baudžiamąsias stovyklas ir uždarus kalėjimus. Stovykla lyg ir aprimo, bet čekistai jautė, kad tai tik laikinas reiškinys.

Lengvatos, kurias jau buvo išsikovojusi Vorkuta

Nuolatiniai neramumai Kengyre ir Džezkazgane sudarė sovietams rimtą pagrindą pagalvoti, ką daryti toliau. Ir štai (1954 m.) balandžio mėn. jie davė mums tai, ką krauju jau buvo sau iškovoję Vorkutos ir Norilsko kaliniai-sukilėliai. Stovyklos administracija mums iškilmingai pareiškė, kad "partija ir vyriausybė ryšium su pareikštais gerais norais pasitaisyti ir darbu išpirkti nusikaltimą", leido įgyvendinti sekančias priemones: Nuimti nuo drabužių numerius, nuimti nuo barakų langų grotas, leisti per mėnesį rašyti du laiškus (anksčiau buvo galima tik per metus du laiškus rašyti), išduodant iš namų gaunamus siuntinius nereikalauti normų išpildymo būtinumo, barakus nakčiai neužrakinti, duoti pasimatymus su giminėmis, įvesti darbo užskaitas.

Kasykloje dirbantiems kaliniams reikėjo išpildyti 100% išdirbio normų, tuomet už vieną užskaitydavo tris. Dirbantiems paviršiaus darbus iš karto buvo nustatyta 100% užskaitam gauti, o vėliau sumažino iki 125%. Tie užskaitymai turėjo reikšmės turintiems 10 metų bausmę, o tokių buvo mažuma. Tačiau kaliniams su 25 metais visvieną reikėjo maždaug 10 metų dirbti. Todėl didesnė kalinių dalis užskaitus sutiko gana šaltai.

Tarpe kitų lengvatų: Administracija leido kai kuriems kaliniams be konvojaus vaikščioti į darbą. Iš pradžių tai lietė tik "mažabausmius" (10 metų), o vėliau ir 25 metus turinčius. Be konvojaus vaikščiojantis kalinys neturėjo teisės nukrypti nuo maršruto iš stovyklos į darbavietę ir atgal, jis privalėjo po darbo nedelsiant grįžti atgal. Tačiau ši priemonė platesniu mastu palietė tik antrąją stovyklą, bet tai buvo neramumų židinys. Šituo administracija tik dar labiau žibalo į neišblėstančią ugnį įpylė. Po kurio laiko visus be konvojaus vaikščiojančius kalinius iš stovyklos išvedė ir patalpino atskirai.

Įsisteigia tautybių komitetai

Neramumai nesiliovė. Praėjo vos mėnuo po minėtų reformų, o antra stovykla vėl ėmė streikuoti. Operatyvinio skyriaus karininkas, tardydamas vieną kalinį, sumušė jį iki kraujų. Protesto vardan antroji stovykla rytojaus dieną neišėjo į darbą, reikalaudama, kad mušimą vykdęs karininkas būtų atleistas iš pareigų. Stovyklos viršininkas prižadėjo tai padaryti. Ar jį atleido ar ne, tikrų žinių nebuvo, tačiau stovykloje jo daugiau nesimatė.

Stovykloje pasirodė iki tol negirdėti ir net neįsivaizduoti reiškiniai: Įsisteigė tautybių komitetai, kurie sprendė visus vidaus klausimus. Kiekvieną dieną virtuvėje dežuravo du skirtingų tautybių kaliniai. Jie kontroliavo, ar teisingai išduodami maisto produktai. Stovyklos viršininkai, ypač operatyvio skyriaus darbuotojai, vengė užeiti į barakus, nes juos kaliniai apšaukdavo Berijos pakalikais.

(Bus daugiau)

Lietuviai neturėjo progos balsuoti už savo tautietį JAV kongreso rinkimuose. Šiandien tokią progą turime. Anthony J. Rudis kandidatuoja. Ne tiktai patys už jį balsuokime, bet ir savo kaimynus nelietuvius prašykime, kad už jį balsuotų lapkričio 4 dieną.

Lietuvis politikas

KSAVERAS KAUNAS

VARDAN TOS LIETUVOS

II dalis

VINCO KUDIRKOS DARBAI

30.

Kiekvieną kart, kada patėmiju minėtus dalykus, jautri del "mėlynakių" mano širdis skaudžiai superšti. Nekalbėsiu nė apie istoriją gorseto, kurį pramanė vienas kalvis apkaustimui savo pačios-vydragos, nė apie didelį gorseto vodingumą moteriškės organizmui, kas atsiliepia net ant "klausimo šeimynos" — mano dalykas šiuomi žygiu tik estetika. Mano ir viso svieto nuomonėje idealu sudėjimo moteriškės kūno yra dievaitė Venus, o ne širšė. Toje vietoje, kur širšė persmuagta, Venus plati. Gorsetas gi iš moteriškės - Venus padaro moteriškę-širšę. Ergo priešinasi estetikai ir tegul prasmenga. Tepalai visoki ir barstymai, kuriuos net gėda pasakyti — išmaino retkarčiais mūs kaimo neišmanėlėms neišmanėliai aptiekoriai ant meilės, padaro iš gyvo, gražaus veido veidą molinį ir į trumpą laiką taip sugadina odą, kad paskiaus jokiu būdu negalima jos atgriebti — ergo ir šitie dalykai nesutinka su estetika ir tegul prasmenga. Žinoma, augščiaus minėti daigtai vartojami "mėlynakių" tik del pasičvierijimo ir atėję yra į kaimus nuo miesto šlebių. Kas kitas su miesčionėmis: jų daugumas turi ramstyti sukliurusį kūną, turi užvaduoti stoką gamtos dovanų išmislais, turi išblyškusį' suvytusį lašnotą veidą teplioti visokiomis plyniomis, bet, kaipo tikras žinūnas, tvirtinu, kad visos tos plynios ir ramsčiai mūsų skaisčioms "mėlynakėms" visai nereikalingi. Jeigu jau tiek išsišnekėjau apie nepritinkančius "mėlynakėms" dalykus, tai pasakysiu ir apie papirosus — ir juos jau žinda kaimo merginos. O jūs mergelės! kad jūs žinotumėte, kaip bjauriai išrodote, leisdamos per savo gražias lūpas smirdančius dūmus, tai išsižadėtumėte papirosų ant amžių amžinųjų. Su tais brudais papirosais verčiate mane, didžiausią garbintoją jūsų, net prie negražių prilyginimų, o ką aš kaltas? Matydamas "mėlynakės" dantise papirosą, tuojau manau taip: kiaulei vainikas, karvei balnas, o lietuvaitei papirosas... visai netinka.

Vargu šiuos žodžius skaitys kaimo merginos. Tai gi ne tiek joms rašiau pamokslą kiek priminimą inteligentams, idant gintų "mėlynakes" nuo anų "nepritinkančių" dalykų, neduotų jiems kaimuose prigyti.

Pasisakymai dėl švietimo

Maža paguoda buvo lietuviui iš rusiškų mokyklų, nes per jas kaime buvo skiepijama rusų kalba. Liūdniausia, kad lietuviškas laikraštis "Apžvalga" patarinėjo neleisti toliau negu 4 klasių savo vaikus. "Varpe" nr. 9, 1891, Kudirka rašo:

Vyriausybė mums sako: žiūrėkite, kokia aš gera — trokštu jus apšviesti, duodu jums daug pradinių mokslinyčių ir mokytojų tam tyčia pritaisytų. Teisybė ,duoda mokslinyčias ir pritaiso tokius mokytojus, ką paskui taip rūpestingai šviečia Lietuvių vaikus, kad net mažos mergaitės ir namieje ir ant ulyčios jau kitaip nekalba, kaip tik maskoliškai: valandas gi atlikusias nuo mokinimo vaikų daugelis tų mokintojų paverčia ant skundimų policijai Lietuvių, skaitančių lietuviškai ir atplėšinėjimo su pačto uredininkais tų laiškų, kur užvuodžia lietuvišką laikraštį. Jeigu turime iš tarpo savęs daug agentų, prikalbinėjančių mūs žmoneles, idant savo vaikų neleistų augščiaus 4 kliasų (tur būt tie agentai paleisti vieno lietuviško laikraščio, kuris šiaip garsina: "Šio svieto mokslai ir mandrybės Dievo akyvaizdoje yra pusgalvystė"), tai delko tie pat agentai, taip besirūpinantieji apie dalykus apšvietimo vaikų, nepasirūpina persergėti žmoneles, idant būtų atsargesniais, atiduodami vaikus į pradines mokslinyčias.

Sekančiame "Varpo" nr. Kudirka atidengia, kodėl nereikia vaikų leisti į aukštesnius mokslus. Pasirodo, kad čia kaltas darvinizmas, taip nugązdinęs dvasiškiją ir nedavęs jai ramybės per ilgus metus.

Tai viską daro tas "naujas mokslas", tai vis tas "žengimas pirmyn", tai vis tas "Darvinas", tai vis ta "kova už būvį", ką liepia žmonėms pjautis tarp savęs"!...

Kaip jau, begvildendami augštesniuosius dalykus, visi pasidalino į kuopeles, svetimtautis kreipėsi prie manęs su tais žodžiais "Tai tik jūsų krašte yra apšvietimas augštai kilęs, jeigu net prasti žmonelės pažįsta Darviną — tik turi jį skaityti, jeigu yra po jo įtekme ir būtinai elgiasi pagal jo teorijas, kaip pasakoja p. X?..."

— Nors man labai būtų smagu — atsakiau — kad tamstos nuomonė apie apšvietimą mūs krašto būtų teisinga, vienok turiu atvirai pasakyti, kad tamista šiuomi žygiu mislyji klaidingai. Tas pats p. X, ką prie "uždegėjo" prilipino Darvino teoriją, yra nematęs Darvino nė iš apdarų, o ką čia šnekėti apie prastus žmoneles. Jei p. X taip kalba, tai tik dėlto, kad jis tąpat yra girdėjęs nuo tų, ką mislyja, buk priežastimi visokių "piktybių" ant svieto yra Darvino teorija, būk prieš Darviną žmonės gyveno kaip aniolai, o tik Darvinui ištarus "kovą už būvį", svietas paklausė ir pradėjo pjautis. Kitokio aiškinimo atbulinės doros pusės, kaip tik "naujas mokslas", toki p.p.XX nepermano.

Tik štai tarp tų pačių Lietuvių ir da neva inteligentų, kuriems kaipo žibintuvams priderėtų traukti žmones iš tamsybės, susirengė agencija, prikalbinti tėvus, idant neleistų savo vaikų augščiaus 4 kliasų; gazdina, būk vaikai, baigiantieji gimnaziją, "pagenda" ir tampa "amžinais prapuolėliais". Ar čia taip daro anie agentai, idant prasiplatinus augštesniam apšvietimui Lietuvoje, nepultų jų autoritetas, ar tai gailėdamiesi, idant ištikro vientaučiai, žengiantiejie prie augštesnio mokslo, "amžinai neprapultų", ar tai nenorėdami daleisti, idant skaitymas Darvino neužkrėstų "kova už būvį" ir nepradėtų tarp savęs pjautis — nežinia, vienok taip daro. Matomas daigtas, kad prie trukdinimo išbaigti vidutinį mokslą, prideda ranką patys Lietuviai.

(Bus daugiau)

CHICAGA — MIESTAS PRIE JŪROS

Nuo balandžio mėnesio pradės atplaukti didieji okeaniniai laivai

Ateinantį pavasarį balandžio mėnesį St. Lawrence Jūrų Kelias arba Perplauka bus atidaryta didiesiems okeaniniams laivams. Nuo tol bus išsipildęs senas amerikiečių sapnas, susilaukti okeaninių laivų iš Atlanto pačiame Amerikos kontinento viduryje.

Pirmoji to sapno kregždė buvo vokiečių laivas Leanna, 3,200 tonų prekinis laivas iš Hamburgo, neseniai atplaukęs į Calumet upės uostą Chicagoje su europiškų automobilių, plieno kabelių, guolių, dviračių dalių, chemikalų ir kt. prekių kroviniu.

Leanna perplaukė: 3,000 mylių skersai Atlantą, 1,000 išilgai St. Lawrence įlanka ir upe iki Montrealio; 200 mylių naujuoju St. Lawrence Jūrų Keliu ir tvenkiniais, aplenkiant Tarptautinius Krioklius (International Rapids), nusileidžiant septyniais uždoriais (šliuzas) ir dar 1000 mylių vingiuotais vandens keliais per Ontario, Erie, Huron ir Michigan ežerus.

Leanna buvo pionierius, pirmtakas, kurios "pėdomis" į Chicagą pradės atplaukti šimtai kitų, didielių didesnių laivų.

Kiti jūrų uostai prie Michigano

Buffalo, N. Y., vienas svarbiausių grūdų eksporto miestų, įdėjo 4 milijonus dolerių savo prieplaukų padidinimui;

Cleveland, Ohio, metalų rūdos prieplaukos, turįs 11 mylių uosto pakrantės Cuyahoga paupiu;

Toledo, Ohio, įdėjo 14 milijonų dol. į naujų elevatorių statybą, ligi šiol išgabena po 4 milijonus tonų per metus, o atidarius Jūrų Kelią žada išgabenti iki 12 milijonų tonų krovinių.

Detroitas, Mich., įdėjo $7,1 milijoną dol. naujiems uostų pagerinimams.

Milwaukee, Wis., ligi šiol persiųsdavo 80,000 tonų krovinių iš svetur, 1965 metais žada pasiekti 500,000 tonų ir tam tikslui įdeda 11 milijonų dolerių.

Chicago, didžiausias miestas prie didžiųjų Ežerų, siekia pasiimti didžiausią dalį Jūrų Kelio biznio per metus ir tikimės dar daug daugiau ateityje", sako Chicagos uostų pareigūnas Maxim Cohen. Chicaga naujiems pagerinimams jau įdėjo $24,000,000.

Indianos paežerės miestai — Rytų Chicago, Gary ir Hammond, būdami didžiausios JAV plieno pramonės centre, skubiai ruošia savo uostų įrengimus gelžies rūdai iš Labradoro priimti. Be to, visi šie trys miestai planuoja kartu statyti naują uostą Burn Ditch, prie Michigano ežero, per 20 mylių į rytus nuo Chicagos.

Spėjikai nebesutaria dėl šios žiemos oro

Šiaurinėje Amerikoje yra žinomi šie oro spėjikai: AbeWeatherwise iš Farmers Almanac, Waukegano žvejų draugijos pirmininkas Mathon Kyritsis, Aliaskos eskimai, bitės, ir žvėrys.

Kai Abe ištarė, jog "esame šiltesnės kaip paprastai žiemos angoje", tai iš Aliaskos grįžęs Lowell Thomas sako, jog tenykščiai eskimai spėja žiemos šaltumą pagal sniego gilumą vasaros ir rudens metu ir daro išvadą, kad ši žiema bus tikrai žiauri.

"Žiemą turėsime tokią pat, kaip pernai žiemą", sako spėjikai iš žvėrelių laikysenos, "dėlto, kad voveraitės dar nenešioja šiltų kailių, kaip jos daro šiuo laiku, jei žiema esti šalta".

O štai ką sako Waukegano žvejys Kyritsis, Illinois komercinės žvejybos sąjungos pirmininkas, kurs moka skaityti ešerių mintis: "Per 17 metų aš tik dukart suklydau", sako Kyritsis, kurs neužilgo bus paskirtas televizijos oro pranešėju. Jo ešeriai Michigano ežere niekuomet neklystą, ir prieš gilią šaltą žiemą išsikrausto ko giliausiai į ežero dugną žiemoti. Jo ešeriai gana tiksliai atspėjo praeitą žiemą ir šį pavasarį išpranašavo švelnią vasarą, kuri buvo švelniausia per 30 praeitus metus.

Sunkiau atspėti bičių elgseną. Bitininkai paprastai sako, jei bitės suka lizdus aukštai nuo žemės, būkite tikri, kad žiema bus "baisi", tačiau prieš keletą metų bitės visai prarado pranašystės talentus: bičių lizdai buvo rasti per 21 pėdas nuo žemės paviršiaus, o žiema buvo viena švelniausių.

Iš visų "pranašų" patikimiau skamba Abes Farmerių Almanachas, kadangi jis visiems labiau patinka, būtent: "Tiesa, Labradore šią žiemą palmių nebus, bet žiema bus švelni".

TRUMPAI

★

— **P. Prišmontai** ruošia parodai savo audiniais dekoruotą langą. Ponia rengia dvi lietuvaites lėles — "aukštaitę" ir "suvalkietę".

Raštuotos tamsios užuolaidos — draperijos yra nepaprastai gražios: skoningas spalvų derinys, švarus darbas, puiki medžiaga — bajoriško skonio. Šie ponų Prišmontų eksponatai bus išstatyti lietuvių tautodailės parodoj, kuri vyks 1001 N. Dearborn St. McCormick pastate šių metų lapkričio mėn. 16 d.

Parodą galės lankyti visi, laukiama kuo daugiausia savų ir svetimų lankytojų, svečiai bus pavaišinti. J.

— **Braižybos** kursų steigiamasis susirinkimas įvyks šį penktadienį 8 v. vak. Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave. (Sk.).

Darbo, namo, buto reikia — Viską tik "Naujienos" teikia

Žinios iš Anglijos

Už Vilnių bočiai mūsų kovojo...

Spalio 11 d. LAS Londono skyrius suruošė Vilniaus dienos minėjimą. Paskaitą skaitė ats. plk. T. Vidugiris. Kalbėtojas nušvietė Lietuvos santykius su Lenkija pradedant Liublino unija ir baigiant nepriklausomybės kovomis. Paskaitą paįvairino savo atsiminimais iš tų laikų, kai jam teko su ginklu rankose kovoti dėl Vilniaus išlaisvinimo ir apibūdino to laiko vyriausybių padarytas klaidas. Palietė dabartinę lenkų tremtinių vedamą propagandą. Jų didelė dauguma dar nėra pasimokiusi iš praeities klaidų: dar ir šiandien drįsta šūkanti, kad jie be Vilniaus ir Lvovo nenurimsią. Baigdamas apgailestavo, kad mūsų veiksnių konferencijose ir lietuvių spaudoje Vilniaus klausimu yra labai mažai kalbama ir rašoma.

Meninėje dalyje buvo Vilniui prisiminti sukurtų eilėraščių deklamavimas ir Londono Vyrų Choro dainos.

TRUMPAI

● DBLS valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: J. Bendorius ir kun. P. Dauknys—vicepirm., A. Pranskūnas—sekr., V. Akelaitis—ižd., S. Nenortas ir K. Barėnas — nariai. Sąjungos pirmininku suvažiavimo išrinktas inž. J. Vilčinskas.

● Lietuvių tautos sūnus B. Benevičius apsivedė su italų tautos dukra. Jungtuvės įvyko Londono lietuvių parapijos bažnyčioje. Vestuvių pokylyje dalyvavo būrelis jo buvusių ginklo draugų ir artimųjų.

● Temzėje paskendo lietuvis jūrininkas S. Kvietkus. Jis keletą metų plaukiojo estų prekybos laivais. Buvo ramaus būdo ir organizaciniai veiklus jaunuolis.

● Gražinamos Sporto ir Socialinio klubo baro patalpos. Dažymo darbus atlieka A. Puskunigis.

● Iš Vokietijos keletai savaičių atvyko į Angliją kun. A. Gelžinius. Jo kelionės tikslas: aplankyti Anglijoje gyvenančius lietuvius evangelikus ir juos dvasiniai sustiprinti.

● Spalio 12 d. įvyko mokyklos tėvų komiteto pasitarimas. Priimta mokslo programa ir numatyta įvesti lietuviškų žaidimų, dainų ir sporto valandeles. Mokyklai trūksta pradžios mokslo vadovėlių ir kelia rūpestį, kur būtų galima jų surasti.

● Spalio 16 d. išvažiuoja į Ameriką K. Dusevičius. Numatęs apsigyventi Bostono apylinkėje.

● Londono Vaidilos naujai išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai: A. Kusta—pirm., V. Šalčiūnas ir J. Baublys—vicepirm., V. Zdanavičius—sekr., V. Milvidas—ižd.

Revizijos Komisija: J. Černius, B. Šaulys ir Grikietis.

● Anglijos lietuvių ekskursija nuvykusi į Liurdą visuose subūvimuose ir eisenose dalyvavo su tautine vėliava. Mūsų Trispalvę pašventino Popiežiaus Legatas Kardinolas Tisserant, su visais bažnyčios teikiamais atlaidais. Pašventinta mūtų tautinė vėliava dabar visą laiką kabo prie didžiojo altoriaus Londono lietuvių parapijos bažnyčioje. Mūsų valstybės herbas—Vytis jau iš senų laikų yra nupieštas didžiojo altoriaus, dešinėje nišoje.

—V. Vytenietis.

Svečiuose pas Mičiulius

Jonas ir Onutė Mičiuliai neseniai pirko dviejų butų namelį Brighton Parke, 2902 W. 40th st., tai dabar abudu turi begalo daug darbo, nes viską taiso ir gražina, kad tik būtų gražiau ir patogiau. Beabejo, tai kaštuoja nemaža laiko ir pinigo, o Jonelis to darbo nedirbęs, nes Lietuvoj buvo Susisiekimo Min. Geležinkelių Valdybos buhalteris, Onutė vaistininkė. Bet, sako, kai reikia ir nėra iš ko kitą samdyti, išmokau ir mažai bereikia samdyti.

Jonas keletą mėnesių buvo atleistas iš darbo, tai ir su lėšomis sunkiau, kitas vėl dalykas, — Onutė nepersenai turėjo nelaimę. Antrame namo aukšte paslydo ant ledo ir laiptais nuriedėjo žemyn, sužeisdama strėnas, sulaužydama ranką ir petį. Tai dabar nors lovoje neguli ir po namus darbuojasi daugiau negu vyras, bet skausmą kenčia didelį, kartais net nakčia tenka šauktis gydytojo, kad skausmus palengvintų. Kai atsisėda, tai negreit begali atsistoti. Bet Onutė linksma, pilna energijos ir vilties nenustoja.

P. Mičiulis buvo geri draugai su a. a. Steponu Tverijonu, abu tarnavo Lietuvos Geležinkelių Valdyboj Kaune. Mičiuliai abudu labai simpatingi ir vaišingi žmonės. Geriausios sėkmės lizdelį sukti.

Marcelė Tiškevičiutė

Palaidos vėžio celės gali žmogų apkrėsti

Palaidos vėžio celės (narveliai), tiksliau vėžio sėklos, gali vėl apkrėsti 40 nuošimčių vėžio pacientų, grįžusių iš operacijų kambario po sėkmingos operacijos, pareiškė atvykę dalyvauti Amerikos Vėžio Draugijos metiniame mitinge New Yorke grupė Illinois universiteto mokslininkų, tyrinėjusių 50 metų vėžio gydymo istoriją. Dažnai esą galima rasti palaidų vėžio celių kad ir po sėkmingos operacijos. Kai kuriais atvejais vėžio celės randamos prilipusios prie operavusio daktaro pirštinių, prie chirurginių instrumentų ir t. p. ir neretai vėl patenką į kraują. Tokioms palaidoms celėms išplauti ir pašalinti užkrėtimo pavojų esą keletas metodų: vienas, vėžio apkrėstos vietos irigacija, kita specialūs vaistai operacijos žaizdoms mazgoti, ir trečias tai pats organizmas, kurs sunaikina vėžio sėklines celes, beplaukiojant kraujo apytakoje.

Skaitykite "N-nas"

New Life Delicatessen
Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
VIctory 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį groja Lietuvių Auditorijos orkestras, muziko V. Jančio vadovaujamas. Jaunimas ir senimas kviečiami praleisti savaitgalio vakarus prie šokių muzikos.
3133-37 SO. HALSTED ST. VI 2-6172

RICHARD R. RUMČIKAS
LIETUVIS SINCLAIR ALIEJAUS IŠVEŽIOTOJAS
3735 WEST 59th STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
ANTI-RUST SINCLAIR SuperFlame OILS
Pataria pirkti pas jį geriausią aliejų savo pečiams, furnisams ir įvairiems šildytuvams. Susidarykite reikalingas atsargas dabar, kad šalčių metu nebūtų rūpesčių. Jis parūpins pilną pečių ir furnisų aptarnavimą.
Telefonuokite šiandien: LU dlow 2-7150

MARSHALL SAVINGS earn Highest dividend
HENRY J. MORAVEC, President
N. W. CORNER HARLEM and OGDEN AVE.
RIVERSIDE, ILLINOIS RIverside 7-8111
SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
SEND US YOUR SAVE-BY-MAIL KIT
Name .....
Address .....
City .....

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujausi krausty mo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAllbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLiffside 4-0104
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
TOwnhall 3-8131-2
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAymarket 1-2028

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.
Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.
Milijonai dolerių prieinamoms sąlygoms morgičių paskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant tinkamų nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).
Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas virš $26,000,000.00
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue Tel.: GRovehill 6-7575 Chicago, Illinois
ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtad. nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 val. po pietų.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid.: telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEmlock 4-5845
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1—4 ir 7—9; Antrad. nuo 1—5, Treč. iš Šeštadienį tiktai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA
nervų-smegenų ligos, chirurgija
DR. K. NASVYTIS
proto-nervų ligos
104 SO. MICHIGAN AVE.
Kambarys 615
FRontier 6-0304, RAndolph 6-1190
(Rez. Tel. Batavia, Ill. 4287M1)
Konsultacija tik susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 po p. ir 6—8 val. vak. kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th CT., CICERO
Kasdien 10—12 ir 4—7 val.
Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

Telef. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12—4 val.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—3. Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6—9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71st ST. (71st ir Campbell)
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.
Neradus, skambinti mano asistentui DR. V. REKLYS, tel.: RE 7-2806

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(Įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telef.: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šeštad. 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 3—8.
Treč. šešt. ir sekm. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PRospect 6-1930

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 5100 SO. WESTERN AVE.
Atostogose nuo rugp. 22 d. iki rugsėjo 3 d. Esant reikalui ligoniai tesikreipia pas d-rus Budrius ar dr. Vali-Laboką.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampas 71st ir Campbell Ave.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Valandos: pirmad. ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antrad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. popiet, šeštad. nuo 2 iki 4 val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZEL'IS
DANTŲ GYDYTOJAS
4645 SO. ASHLAND AVE. YA 7-2244
Valandos: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. off.: FR 2-4841, 9 A.M.—5 P.M.
Tel. res.: AV 3-2627, 5:30 P.M. iki 9:00
Dr. Justina ŽIRGULIS
Specialybė įvairios nervų ir proto ligos—vaikų ir suaugusių.
PITTSFIELD BUILDING, Kamb. 621
55 E. Washington St., Chicago 2, Ill.
Priėmimas tik pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 S. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VAL.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 3 p. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Ideda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 10:00 val. ryto iki 8 val. vakaro.

GRADINSKAS
NEMOKAMA TAISYMO GARANTIJA
televizijoms pirktoms pas mus
Priimam senas • Duodam išsimokėtinai.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

STANKUS
Construction Co.
Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.
Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų.
Ofiso ir namų telefonas:
PRospect 8-2013
7403 So. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Visi programai iš WOPA, 1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto
VAKARUŠKOS: pirmad. 7 val. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Respublikonai liks mažumos partija?

Senatorius Jacob Javits (respublikonas iš New Yorko), kalbėdamas Chicagoje praeitą ketvirtadienį pareiškė, kad prezidentui Eisenhoweriui pasitraukus 1960 metais respublikonų partija gali pasidaryti mažumos partija. Demokratų partija savo tarpe vedanti mirtiną kovą prieš partijos skilimą civilinių teisių klausimu. "Šis laikas gali būti gyvybės ar mirties klausimas abiem partijoms", pasakė senatorius.

Šoferių unijos galybė

Kennedy pabrėžė, kad tarptautinė šoferių brolija (International Brotherhood of Teamsters) šalia vyriausybės yra galingiausioji jėga Amerikoje. Ši unija gali suparaližuoti bet kurį miestą krašte, kadangi ji kontroliuoja transportaciją. Šitokio galėjimo išnaudojimas pinigams išgauti tą uniją padarė labai patrauklią įvairiems gengsteriams. Jungtinėse Valstybėse nebėra nei vieno pramonės centro, kur šoferių tarpe nebūtų raketierių ir gengsterių. Naujas tragiškas pavojus gresiąs iš šoferių artėjimo su laivų krovikų (longshoremen) unijomis Rytų ir Vakarų pakraščių uostuose.

Dabartiniais įstatymais nieko prieš tą padėtį negalima padaryti.

Be kitų, Kennedy priminė Joseph Paul (Joey) Glimco, Chicagos taksi šoferių unijos, 777 lokalo prezidentą, kurs "turi santykius su kiekvienu vadovaujančiu raketieriu Chicagoje", kurs per apklausinėjimą senato komitete balandžio 24 dieną šaukėsi penktojo amendmento 80 kartų, atsisakydamas atsakyti į jam duodamus klausimus.

Rinkimų mašinerija

Lapkričio 4 d. rinkimams jau parinkta ir paskirstyta apie 20,000 rinkimų teisėjų (election judges) ir kiekvienas precinktas jų turės bent po penkis. Rinkimų pareigūnai pavadinti teisėjais einant 1957 metų įstatymu; ligi tol jie buvo vadinami klerkais. Apie 1500 naujai paskirtųjų rinkimų teisėjų, kurie dar nėra turėję rinkiminės praktikos, buvo sukviesti į Sherman viešbutį, kur apskrities teisėjas Otto Kerner ir rinkimų tarybos nariai jiems davė pamokas.

Jungt. civilinis rinkimų komitetas tikisi turėti 3,500 balsavimų vietų stebėtojų lapkričio 4 d. rinkimuose. Stebėtojai bus priskirti prie precinktų, kur šiaip galėtų įvyti nelegalių rinkiminių veiksmų. Tas komitetas yra sudarytas savanoriškai iš 14 civilinių grupių.

Vėl Waukegano ešeriai pranašauja šaltą žiemą

Waukegano žvejų vadas Mathon Kyritsis praeitą savaitgalį dar sykį pakartojo savo ešerių žodžius, būtent, kad ateinanti žiema bus šalta, šalta...

Kai kas mano, kad Michigano ežero ešeriai yra perdaug paiki tokioms pranašystėms, jei jie taip lengvai pagaunami ant meškerės. Bet Kyritsis sako, kad ešeriai yra nemažiau gudrūs, o gal net gudresni už oro pranešėjus. Kyritsis, kurs pats turi žuvų maisto restoraną ir nuo 1940 metų turi reikalus su ešeriais, nemaža jų per tą laiką suvalgydamas, sako: jei ešeriai spalio mėnesį išsikelia į ežero gilumas, reiškia ta žiema bus šalta. Šį spalio mėnesį tiek ešerių nusikėlė į 200—265 pėdų gilumas per 10—15 mylių nuo kranto, jog seklumose veik nieko nebeliko.

"NAUJIENOS" PRANESA TEISINGAS ŽINIAS

Kiek miestui kaštuoja parazitai gengsteriai

Raketieriai paima nemažiau kaip 15 nuošimčių visos Chicagos miesto metinės bendro produkcijos, pareiškė US prokuroras Robert Tieken. Bendra (gross) metinė produkcija vadinama pinigai, išleisti mieste per metus pirkiniams ir patarnavimams.

Tieken pasakė, kad federalinių įstatymų silpnumas padaro raketierių persekiojimą labai sunkiai įmanomu. Gengsteris gali prisipažinti grand jury teismui, kad jis paėmė kyšį ir vėl pasislėpė po penktuoju amendmentu, kai pradedamas tardyti kaip ir dėlko jis tą kyšį gavo.

Jei gengsteris įrašytų kyšius į pajamų mokesčių formas, jis negali būti traukiamas į teismą, pasakė Tieken.

Graikų karalienė Chicagoje

Lapkričio 4 ir 5. Chicagoje svečiuosis Graikijos karalienė Frederika, 41 metų, su 20 metų dukra Sofija. Per tą laiką ji be kt. lankysis Chicagos universitete, Argonne nacional. laboratorijose prie Lemont, ir priims Chicagos 100,000 graikų kolonijos vadus. Jos kita duktė, Irena, 16 metų, pasiliko namie su tėvu, o sūnus Konstantinas, 18 metų, keliauja po Ameriką atskirai. Karalienė pasisakė atvykusi į JAV 6 savaitėms ir labiausiai esanti suinteresuota branduoline fizika.

Kalėdų siuntiniai svetur

Pašto viršininkas Carl A. Schroeder praneša, kad kalėdiniams siuntiniams į užsienius — užjūrius laikas yra nuo lapkričio 1 iki 20 dienos. Tas laikas skirtas tiems, kurie siunčia į užjūrius Kalėdų dovanas saviesiems, tarnaujantiems Amerikos kariuomenėje ir jų šeimoms. Siuntinėliams oro paštu laikas yra nuo gruodžio 1 iki 20 d.

Siuntinių svoris leidžiamas iki 70 svarų, kai kur iki 50 svarų. Paketų dydis iki 100 colių perrišant išilgai ir skersai.

Didžiausia laivo nelaimė

Pasirodo, kad didžiausia laivų nelaimė, kurioje žuvo daugiausia žmonių, buvo ne Titaniko žuvimas nuo ledų kalno Atlanto vandenyne, kur su laivu nuskendo 1,517 žmonės ir ne Lusitania, kurią vokiečių povandeniniams paskandinus žuvo 1,198 žmonės. Didžiausioji nelaimė buvo Mississippi upėje balandžio 27 d. 1865 metais, kur sprogus laivui Sultana žuvo 1,850 žmonės.

Rado geležinę lazdą

Plačiai paskelbus ir policijai pradėjus nuodugnų ieškojimą geležinės lazdos, kurią Barry Cook pasisakė užmušęs Miss Margaret Gallagher Lincoln parke 1956 metais, tą lazdą pristatė vienas pilietis, kurs pranešė lazdą radęs greit po užmušimo toje vietoje, kur Cook pasisakė ją numetęs. Kadangi lazdos gale yra juodų dėmių, ji pasiųsta į laboratoriją ištirti, ar tai yra kraujo dėmės.

135 laips. žemiau nulio!

Pranešama, kad liepos 16 dieną Antarktikoje, per 13 mylių nuo Pietų ašigalio buvo užregistruota temperatūra — 135.4 laipsniai žemiau nulio Fahrenheito. Kaip komercijos departamentas Washingtone praneša, tai buvo dar trimis laipsniais žemiau rekordo, užregistruoto 1957 m. rugpiūčio mėnesį, kai Antarktikoje buvo paleistas į stratosferą balionas su temperatūrą matuojančiais instrumentais.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Lietuviškų organizacijų dėmesiui

Š. m. spalio 29 d. (trečiadienį) 7:30 val. vakare, Dariaus-Girėno Amerikos Legiono Posto Patalpose, 4416-20 South Western Avenue, yra šaukiamas visų lietuviškų organizacijų susirinkimas aptarimui reikalų, susidėjusių su ateities Dariaus-Girėno minėjimais Chicagoje

Dariaus-Girėno Minėjimo Komitetas prašo visas organizacijas dalyvauti kuo gausingiau.

Robert Kennedy apie raketierių pavojus

Robert F. Kennedy, Senato komiteto raketieriams tardyti vyr. patarėjas, kalbėdamas 500 laikraštininkams Drake viešbutyje Chicagoje prašė visuomenės paramos siekiant išleisti įstatymus, kuriais būtų galima užkirsti kelią raketieriams smelktis į darbo unijas. Kennedy-Ives biliaus nepravedimą kongrese jis pavadino "tragedija". "Aš esu tikras, kad tas bilius vėl bus įneštas ateinančioje sesijoje ir kad bus įnešta ir kitų projektų, kaip sudrausti raketieriavimą. Jei nebus išleisti įstatymai, kuriais bus sudrausti darbo ir vadovybės piktnaudojimai, tai visas šio komiteto darbas nueis niekais, jis pasakė.

Ambulansams barantis sužeistieji nukraujuoja

Jack Mabley Chicago Daily News, rašo kaip dviem Glencoe policininkams, norėjusiems du automobilio nelaimės aukas nugabenti į ligoninę, šefiro "deputatai" (deputies) jiems įsakė pasišalinti.

— Pirmadienį po 1 valandai popiet Skokie plente per pusmylį nuo Dundee rd. susidaužė du automobiliai. Vyras ir moteris buvo sužeisti. Abu kraujavo ir buvo sukrėsti, bet sąmonę tebeturėjo.

Northbrook skvadas (policijos vežimas su būriu vyrų) pasiekė nelaimės vietą pirmas ir pašaukė apskrities policiją. Po to atvažiavo valstijos pol. skvadas ir 1:11 valandą per radijo pašaukė Glencoe policiją, atsiųsti jų ambulansą. Po to valstijos skvadas dingo nors nelaimė įvyko jų jurisdikcijoje, valstijos viešk elyje.

Glencoe ambulansas atvažiavo 1:20 val. ir kai vyrai išsiėmė neštuvus sužeistiesiems paimti ir pernešti į ambulansą, apskrities policininkas priėjęs pasakė: "Jūsų patarnavimas nereikalingas". Ambulanso vedėjas, Glencoe gaisrininkų viršininkas, paklausė policininko: "Jūs sakote, kad jūs nereikalingi pagalbos sužeistiesiems,"

"Ne, jūsų patarnavimas nereikalingas", atsakė policininkas. Ambulansas apsisukęs grįžo į Glencoe.

Apskrities policija pašaukė ambulansą iš Mercy Service, maždaug 12 mylių toliau, Chicagoje. Mercy ambulansas atvažiavo 1:38 val. ir nuvažiavo su sužeistaisiais 1:45 val. Sužeistieji buvo nuvežti į St. Francis ligoninę Evanstone, 11 mylių nuo nelaimės vietos, kai Highland Parko ligoninė buvo tik mažiau kaip 4 mylios atstu, kur Glencoe policija būtų nuvežusi.

Nelaimės vietoje tuo tarpu buvo susirinkę apie 200 žmonių, kurie labai jaudinosi dėl tokio delsimo. Kai vienas paklausė policininkų, ar jie leis tiems žmonėms mirtinai nukraujuoti jis atkirto "shut up or"...

Autorius jau birželio mėnesį rašęs apie atsitikimus, kur nelaimių aukos buvo paliekamos gulėti ant grindinio po 20 ir 30 minučių, kartais apie valandą laiko, apskrities policijai šaukiant ambulansą iš Chicagos, aplenkiant artimesnes ambulansų tarnybas. Šerifas tuomet jo raštą pavadinęs "šmeižtu" (smear)...

Skaitykite "N-nas"

Užrekorduotas pasikalbėjimas

Kaip Jack Muller "pagavo už liežuvio" aldermaną John Hoellen

Kaip visi balso teisę turintieji Amerikos piliečiai, beabejo, žino, už geros savaitės kiekvienas turės lapkričio 4 d. eiti į rinkimus.

Be kongresmanų ir senatorių bus renkama ir begalybė įvairių vietinių viršininkų. Cook apskrityje bus be kitų renkamas apskrities viršininkas (Cook county sheriff). Be respublikono McGuire ir demokrato Frank Sain į tą postą kaip nepriklausomas kandidatuoja ir darbštusis automobiliams tikietų rašytojas, buvęs policininkas, dabar detektyvas Jack Muller.

Siūlė atsiimti kandidatūrą

Negalima pasakyti, kad Jack Mullerio kandidatūra buvo palankiai sutikta, kaip partiečių, taip tų, kuriems jis perdaug kruopščiai buvo "parkinimo tikietus" išrašęs. Ypatingai Džeko nenorėjo matyti šerifu 47 wardo aldermonas respublikonas John Hoellen, kurs visaip bandė jį atkalbėti nuo kandidatavimo ir palikti laisvą "sleitą" Petrui McGuire.

Tų slaptų derybų rezultate Jack Mulleris viešai paskelbė, kad Hoellen jam pasiūlęs tam tikrą sumą pinigų, kad tik jis savo kandidatūrą atsiimtų. Hoellen pakartotinai tai nuginčijo, o Mulleris pakartotinai tvirtino. Abudu žadėjo net pasiduoti melo detektoriui, įrodyti, kad jo pusėje yra tiesa, bet nei vienas nei antras iki detektoriaus nenuėjo. Tuo tarpu Mulleris "išsprogdino bombą", kurios nei Hoellen, nei niekas kitas nesitikėjo. Pasirodo, Mulleris vieną tų pasikalbėjimų su ald. Hoellen per telefoną užrašęs į "tape rekorderį" ir ištisas to pasikalbėjimo tekstas žodis žodin buvo atspaustas The Chicago American spalio 21 d. nr. antrašte: **"Štai ką Mulleris ir Hoellen tikrai sakė".**

Verta pacituoti kad ir kai kurias to pasikalbėjimo vietas, norint, anot American, "gauti žavinančią įžvalgą į praktiškosios politikos elgesius":

Muller, kurs savo spalio 11 d. pasikalbėjimą su ald. Hoellenu šiam nežinant užrekordavo, paklausė:

— Leiskite man jūsų paklausti, ką aš iš viso to gaučiau? Šerifo padėjėjo vietą (undersheriff)?

Hoellen: Šerifo padėjėjas būtų artimiausias asmeninis sąryšis su šerifu. Kita yra viešųjų kelių policijos viršininkas.

Muller: Well, kaip apie viešųjų kelių policijos viršininką?

Hoellen: Galbūt kad pasimatymas (appointment) galimas padaryti. Bet žinoma, aš nesu autorizuotas kalbėti už McGuire. Aš galiu paskambinti McGuirui reikalui sutvarkyti.

Hoellen sakėsi kalbėjęs su valst. prokuroru Ben Adamowskiu ir Andrews Fasseas.

Muller: Ką jis (Fasseas) sako?

Hoellen: Well, jis mano, kad tamsta galėtum apsčiai atimti žydų balsų nuo Saino ir pagelbėti McGuire laimėti. Jis yra papaikęs (crazy).

Muller: Dabar dėl to pasiūlymo — ar tai yra pasiūlymas darbo, pasiūlymas pinigų, ar kas?

Hoellen: Aišku, pinigų aš jums negaliu siūlyti. Tai būtų rinkimų statuto pažeidimas.

Hoellen: Aš lyg ir nebeturiu aiškios pozicijos nuo to laiko, kai jie man garantavo, jog aš galėsiu kandidatuoti į Kongresą, tačiau jie nuo to susitarimo (deal) pasitraukė vien dėlto, kad aš nebuvau žydas. Ir tai mane padarė piktesnį už šlapią vištą.

Muller: Aišku, kad jie jus apgavo (double-crossed).

Hoellen: Tikrai taip. Būti apgautam yra tikra rizika politikoje. Politikoje apgautų žmonių skaičius yra legionai.

Muller: Žinote, man tai yra principo reikalas. Aš nenorėčiau matyti, kad tas vyras Sain būtų išrinktas, kadangi tai atrodytų, kad išrinktas ir įstatytas į ofisą koks nors baudžiamojo kalėjimo kalinys. (Frank Sain nėra kalinys).

Hoellen: Well, aš pabandyčiau išdirbti ir gauti autorizaciją, kad McGuire išrinkus jus būtumėt paskirtas apskrities viešųjų kelių patrulių viršininku.

Toliau pasikalbėjime paliesta Mullerio advokato ir kampanijos menagerio Margoles byla, kuri jam buvo iškelta tariamai dėl netvarkos parašų už Mullerį rinkime. Hoellen pasisakė tuo reikalu kalbėjęs ir su pačiu prokuroru Adamowskiu ir su apygardos teismo klerku bei apskrities respublikonų pirmininku Frank Connell, ir "manau, kad dalykus bus galima išlyginti be didesnio sunkumo", užtikrino Hoellen.

Muller: Aš tai įvertinu, Jonai... Dabar ką gi daugiau jie padarytų?

Hoellen: Well, galbūt man pavyks išgauti, kad jie padengs fondus, kuriuos būsite išleidęs per savo kampaniją.

Toliau Muller paklausė:

— Dabar, visa tą turint galvoje, kokią garantiją aš turiu, kad tie žmonės išpildys tuos pažadus, kokius jie jums davė,

Hoellen, nupasakojęs, kaip nepatikimi esą politikierių pažadai, baigė sakinį žodžiais:

— Aišku, kai kurie tų politikierių yra nesąžiningiausi žmonės, kokius vargu kur kitur begalima rasti.

Sutarus kitą dieną pasikalbėti, Hoellen pasakė, kad Connell sutinka paskirti Mullerį į šerifo ofisą, kad pinigai bus gauti ir kad "mechanika" bylai išmesti bus išdirbta. Hoellen gale perspėjo, kad jai nors žodelis išeis viešumon, tai visas reikalas bus paneigtas.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitur

Pirmas atsitikimas, kad trims kostiumams medžiaga su persiuntimu ir kitomis išlaidomis tik $39.00. Nepraleiskite šios progos! Atgabenkite savo siuntinius, ir kartu viską išsiųsime. Pas mus gausite visokių tinkamų siuntimui medžiagų ir kitų prekių. Kreipkitės į vedėją Praną Nedzinską.

PARCEL SERVICE
3322 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILL.
Tel.: YArds 7-0677
Atdara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak., pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak.
(J. Karvelio Prekybos patalpose). (Sk.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Išsiųsime į Lietuvą ir kitus kraštus Jūsų atneštus siuntinius. Galite ir pas mus nusipirkti įvairių medžiagų ir kitų prekių žemesnėmis kainomis ,negu kitur. O taip pat siunčiame per Angliją Jūsų užsakytus siuntinius ir ypač pigiai vaistus. Greitas, nebrangus ir sąžiningas patarnavimas daugeliui žinomoj PATRIA GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LA 3-2021.

Liusės suknelių krautuvės patalpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadieniais ir ketvirt. iki 9 v. v. (Sk.)
A. Kavaliauskas

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

SIUVĖJO
ĮVAIRIEMS DARBAMS
ĮSTAIGOJE VYRO
Puikus atlyginimas
Turi kalbėti, skaityti ir rašyti angliškai.
5 dienų—40 val. savaitė
Dykai gyvybės apdrauda ir hospitalizacija.
Krautuvėj tuoj duodamos nuolaidos.
Employment Office
9-tas aukštas
THE FAIR
State and Adams Streets

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PAJAMŲ NUOSAVYBĖ: 4 butai ir taverna Brighton Pk. Alyvos šildymas, garažas. $610 mėn. pajamų iš nuomos. $40,500. A. Sirutis.

DU PO 6 KAMB. Marquette Parke. Autom. šildymas karštu vandeniu. $29,000. B. Liskus.

ROSELANDE TAVERNA ir 2 aukš. mūr. namas—2 butai: 5 ir 4 kamb. $250 pajamų į mėn. ir 5 kamb. butas savininkui. $32,000. A. Rėklaitis.

6 KAMB. NAMAS su puikiu 3 kmb. butu rūsyje, tik 2 blokai nuo Marquette Parko. Gazo šildymas. Garažas. Sklypas 39 pėdų. $24,000. A. Katilius.

GAGE PARKE dailus 4 kamb. bungalow, naujas ir brangus 2 auto garažas. Šalia dar 25 pėdų sklypas, tinkąs statybai. Tik $19,000. A. Sirutis.

2 AUKŠTŲ 5 BUTŲ mūras už Kedzie. 2 auto garažas. Šalia dar 25 pėdų sklypas. Pajamų $4,740 ir savininkui 6 kamb. butas. $47,500. B. Liskus.

RETA BIZNIO PROGA! Taverna - Liquor store šiaurinėje Čikagos daly. Apyvartos į metus $120,000. Tiktai $14,000. A. Rėklaitis.

50 PĖDŲ sklypas Marquette Parke. Galima pastatyti apartmentinį namą. A. Katilius.

5 AKRAI ŽEMĖS į Vakarus nuo Downers Grove, prie Ogden gatvės. Tinka moteliui, restoranui ir pan. A. Sirutis.

6 KAMB. mūr. bungalow Marquette Pk. 2 karų garažas. $18,000. B. Liskus.

13 APARTM. mūr. Virš $13,000 pajamų į metus. $74,000 arba siūlymas. A. Rėklaitis.

6 METŲ 4 kmb. mūr. arti Marquette Pk. Dar 2 kmb. galima įrengti viršuj. Gazo šildymas. 2 karų garažas. $20,900. A. Katilius.

2 GRAŽŪS SKLYPAI, kiekvienas po ½ akro, gražioje vietoje Oak Meadow. 1 mylia iki geležinkelio stotelės. Greitai auganti vieta. Už 2-3 metų sunku bus gauti sklypą. A. Sirutis.

5 METŲ 2 butų mūr. ant 50 pėdų sklypo už Kedzie Ave .$36,500. B. Liskus.

ŠTAI PUIKUS pirkinys Marquette Pk.! Gražus 3 butų mūr.: 5, 5 ir 4 kamb. Aut. alyvos šildymas. Uždari porčiai. Dvigubas garažas. Arti parko. Apžiūrėkite ir įvertinkite! A. Rėklaitis.

6 APARTMENTAI po 4 kmb. netoli Leavitt ir 22-os. Pajamų $270 į mėn. $18,500. A. Katilius.

29 APARTMENTŲ labai stiprus ir gražus mūras šiaurvakarinėje miesto dalyje. Kaina 6¾ karto metinė nuoma. A. Sirutis.

TAVERNA IR SALĖ su visais įrengimais ir du butai geroj Cicero vietoj. $40,000, ar pasiūlymas. A. Linas.

BRIDGEPORTE mūr. 3 butų: 2x5 ir 1-4 kmb. $15,000. A. Rėklaitis.

2x6 MŪR. NAMAS ant 37 pėdų sklypo Marquette Pk. viduryje. Rūsyje didelis kmb. išnuomavimui. 2 karų mūr. gar. $37,500. A. Katilius.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES
2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

MARQUETTE PARK CENTRE

TVARKINGAS 5 KAMB. medinis, yra rūsys, šildymas gazu, garažas.— $14,300

MŪRINIS namas, du butai, 7 ir 3 kmb., šildymas karštu vandeniu, mūro garažas.

MŪRINIS BUNGALOW, 5 kmb. ir butukas su baldais rūsyje, šildymas alyva, garažas, nauja geležinė tvora. $19,700.

MŪRINIS, 2 po 5, centrinis šildymas karštu vandeniu gazu, 30 pėdų lotas, 2 auto garažas. $26,500.

MEDINIS APKALTAS ant plataus sklypo, naujai dekoruoti 2 butai, 5 ir 4 kamb. Centrinis šildymas, yra rūsys ir garažas. Vertas $15,900. —

SEPTYNIŲ METŲ, 5 kamb. mūrinis. Išklotas sausas rūsys, šildymas gazu, geležinė tvora, mūro garažas. $20,500.

GRAŽUS 5½ kamb. mūrinis, alyva karštu vandeniu šildymas, rūsys, 2 auto garažas. $16,800.

APARTMENTINIS mūras, 4 po 5, geros pajamos. $35,000.

DIDELĖ MAISTO KRAUTUVĖ ir 6½ kamb. butas mūriniame name, yra garažas, visi krautuvės įrengimai ir prekės, geras biznis. $23,000.

MODERNUS NAUJAS mūrinis, puošnus 5 kamb. butas ir 3 įrengti kambariai sausame rūsyje; garažas, Evergreen Parke. $24,000.

BRIGHTON PARKE MŪRINIAI

DVIFLATIS, 2 po 6, centr. šild. $16,200.

DVIFLATIS, 5 ir 6 kamb., 2 auto garažas. $16,000.

K. VALDIS
REAL ESTATE
2655 WEST 69th STREET
REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

MŪRINIS 8 butų po 4 kamb., stokeris, 75 pėdų sklypas, arti Marquette Pk. $7,500 metinių pajamų, mažos išlaidos, gerai užlaikytas namas.

Mūrinis 7 butų ir krautuvė, gražus kampinis namas, 1 didelis butas, visi dideli kamb. $8,952 pajamų į metus.

Mūrinis 5 butų, stokeris, moderni virtuvė ir vonios. Tvirtas ir švarus namas.

Mūrinis 3 butų, 6-4-3 kamb. 50 pėdų sklypas, 4 auto garažas, šviesių plytų, gražios išvaizdos. Įmokėti $7,000.

Mūrinis 3 butų po 4 kamb. Geros pajamos, arti susisiekimo.

Šeštadieni dirbame visą dieną.

Turime daug ir gerų namų, parūpiname paskolas geriausiom sąlygom.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

NORINTIEJI PARDUOTI ar pirkti nekilnojamą turtą, kreipkitės į aktyvią ir rezultatus duodančią įstaigą. Pasiteiravę mūsų namų sąraše, įsitikinsite gerais pirkiniais.

BELL - VARPAS
Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
PRospect 8-2233

Bet kokį nekilnojamą turtą greitai parduosi ir teisingai pirksi tiktai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, ir rašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA
2600 West 59th St. PRospect 8-5454

2 butų mūrinis, 5 ir 6 kamb. Arti 26 ir Pulaski Rd. Šildymas gazu, karštu vandeniu. Moderniškos vonios. 2 auto garažas $21,600. Įmokėti $5,000. Svoboda Realtor, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

NEPAPRASTA PROGA biznieriui. Krautuvė ir 3 butai, mūrinis. Gazu šild. Pusė bloko nuo 26th St., arti Avers Ave. Pajamų $260 mėnesiui. $16,200 — $5,000 įmokėti. SVOBODA Realtor, 3739 W. 26th St. LA 1-7038.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

40 AKRŲ žemės, 5 kamb. namas, židinys, rūsys; alyvinis furnas; 2 vištydės. Tiktai $11,500. F. KRAMER (Koontz Lake), Walkerton, Ind.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

NEMOKAMAI.
PATARNAVIMAS IŠNUOMAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą.
Greitam patarnavimui skambinti
PRospect 8-2233
BELL-VARPAS
5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI
TURIME gerus nuomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuokit bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. PRospect 8-5353

TARPININKAUJAME
NUOMOJANTIEMS APARTMENTUS
Turime gerų nuomininkų. Norintieji greit išnuomoti butus arba biznius, ypač namų savininkai, kreipkitės į
VAIŠA REALTY
6540 S. Western Ave. RE 7-9515

IŠNUOMUOJAMAS butas beismonte, 2 kambariai, švarūs, puiki vieta. 2457 East 93rd St. Mrs. Walinchus.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

DELIKATESŲ krautuvė parduodama arti Marquette Parko. Įkainuota pardavimui. PR 6-3626.

PARDUODAMA taverna ir likerių krautuvė, gatvių kampas. Biznis įsteigtas prieš 12 metų. Turi parduoti dėl ligos. Telefonuoti VIctory 2-8770.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
2515 WEST 42nd STREET
GRovehill 6-7692 arba
LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING
CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
2609 WEST 69th STREET
HEmlock 4-5848

JOIN
SKYWATCH
CALL
CIVIL DEFENSE